

Täysistunto

Tiistai 18.12.2018 klo 10.01—0.59

12.7. Pääluokka 26 Sisäministeriön hallinnonala

Puhemies Paula Risikko: Seuraavaksi esitellään sisäministeriön hallinnonala koskeva pääluokka 26.

Ensimmäisen puheenvuoron käyttää edustaja Niikko ja sen jälkeen ministeri Mykkänen.

Keskustelu

17.01 **Mika Niikko ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia hallinto- ja turvallisuusjaoston jäsenille hyvästä yhteistyöstä valtiovarainvaliokunnan sisäministeriön hallinnonala koskevien päätösten osalta ja kiitos ministerille rakentavasta yhteistyöstä jaoston kanssa.

Poliisitoimi: Momentille esitetään 752,3 miljoonaa euroa, joka on 26,1 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2018. Valiokunta pitääkin hyvänä, että poliisin rahoitusta on pysytty viime vuosina lisäämään. Esityksellä turvataan sisäisen turvallisuuden selonteon linjaama 7 200 poliisin taso, ja poliisien määrän väheneminen on siten saatu pysähtymään. Valiokunta painottaa, että toiminnan kestävyys kannalta on myös välttämätöntä osoittaa riittävät resurssit merkittävien lainsäädäntövelvoitteiden täytäntöönpanoon. Tehdyistä lisäyksistä huolimatta poliisin mahdollisuus varautua ennakoimattomiin muutoksiin nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä on heikentynyt. Toiminnan ja talouden suunnittelua tulisi voida toteuttaa nykyistä pidemmällä aikajänteellä kaikkien sisäisen turvallisuuden toimijoiden osalta. Poliisihallitus katsoo, että hallintovaliokunnan edellyttämä 7 850 henkilötyövuoden taso on nykyisessä turvallisuustilanteessa kestävä minimivaatimus. Tämä lisäys maksaa 32,9 miljoonaa euroa vuonna 2020 ja nousee 80,2 miljoonaan euroon vuoteen 23 mennessä.

Tässä ajan säästämiseksi... Valiokunta nostaa esiin myös ennalta estävän toiminnan ja pitää erityisen tärkeänä lapsiin ja nuoriin kohdistettuja toimia. Näin ollen koulupoliisitoimintaa tulee entisestään kehittää ja jatkaa muun muassa väkivaltaisen radikalisoitumisen ja viharikosten torjumiseksi paikalliset ongelmat huomioiden. Myös poliisin aktiivinen puuttuminen lasten nettiyhväksikäyttöön on edelleen ajankohtaista.

Valiokunta kiinnitti erityistä huomiota siihen, että vastaanottojärjestelmästä on kolmen vuoden aikana kadonnut yli 6 000 turvapaikanhakijaa. Eduskunta myönsi poliisille kuluvalle vuodelle lisämäärärahan tehostettuun ulkomaalaisvalvontaan laittomasti maassa olevien henkilöiden tavoittamiseksi. Valiokunta pitää välttämättömänä, että toimenpiteitä laittoman maassaolon ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi jatketaan määrätietoisesti. Valiokunta lisää momentille 770 000 euroa, josta osoitetaan 300 000 euroa ulkomaalaisvalvontaan kadonneiden henkilöiden tavoittamiseksi, 250 000 euroa lasten nettiyhväksikäytön ennaltaehkäisyyn ja 220 000 euroa poliisilaitosten koulupoliisitoiminnan turvaamiseen ja kehittämiseen.

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

Sitten suojelupoliisin toimintamenoista sen verran, että siellä on lisäystä 10,5 miljoonaa euroa vuoteen 2018 nähden.

Rajavartiolaitoksesta: Aiemmin tehdyistä lisäyksistä huolimatta valiokunta on huolissaan Rajavartiolaitoksen rahoituksen riittävydestä. Valiokunta nostaa lisäksi tässä yhteydessä esiin Senaatti-kiinteistöjen vuokramallin ja pitää tarpeellisena, että sitä arvioidaan ja kriittisesti uudelleen kehitetään. Valiokunta lisää momentille 480 000 euroa.

Pelastus- ja hätäkeskustoiminta: siitä sen verran, että valiokunta lisää momentille 900 000 euroa, josta osoitetaan 500 000 euroa hätäkeskuspäivystäjien koulutukseen, 300 000 euroa tutkimushankkeeseen palomiesten työturvallisuuden, toiminnan ja terveyden edistämiseksi sekä 100 000 euroa pelastustoimen toteuttaman Suomen ja Venäjän lähialueyhteistyön jatkamiseen ja kehittämiseen.

Arvoisa puhemies! Tässä aika alkaa loppua kesken. Minulla on vielä joitain kohtia koskien hätäkeskustoimintaa. Valiokunta lisää 500 000 euroa koulutuksen aloituspaikkojen lisäämiseksi hätäkeskustoiminnassa.

Vielä lopuksi maahanmuutosta: Maahanmuuttoon esitetään sisäministeriön hallinnonalalle yhteensä 193,1 miljoonaa euroa. Talousarvioesityksen laadinnassa on käytetty oletuksena, että uusien hakijoiden määrä pysyy maltillisena ja vireille tulee noin 4 000 uutta turvapaikkahakemusta ensi vuonna. Tämän lisäksi uusintahakemuksia arvioidaan jätettävän noin 1 800 kappaletta. Valiokunta pitää myönteisenä, että sisäministeriö valmistelee muutoksia uudelleen jätettävien turvapaikkahakemusten rajoittamiseen ja rajamenettelyiden nopeuttamiseen EU:n sallimalla tavalla. Valiokunta katsoo, että kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden paluuta on edistettävä kaikin käytettävissä olevin keinoin. Vastanottojärjestelmästä katoaa kuukausittain 1,1 prosenttia kirjoilla olevista henkilöistä. Vuonna 2019 määrän arvioidaan olevan noin 1 100 henkilöä.

Arvoisa puhemies! Olen ylittänyt aikani, joten tämä tässä tältä erää.

17.07 Sisäministeri Kai Mykkänen: Arvoisa puhemies! Hyvät kansanedustajat! Tässä edustaja Niikko aivan oikein kuvasi tätä tilannetta, ja myös haluan omalta osaltani kiittää valiokuntaa ja laajemminkin turvallisuusosalasta kiinnostuneita edustajia rakentavasta yhteistyöstä myöskin tämän talousarvioesityksen käsittelyn osalta.

Ensinnäkin toki olemme siltä osin myönteisen talousarviokirjan äärellä, että sisäministeriön hallinnonalalla poliisin resursseja kokonaisuudessaan kasvatetaan hallituksen ja eduskunnan toimin nyt yli 36 miljoonalla eurolla — siitä 26 miljoonaa euroa poliisilaitosten tärkeään työhön ja vielä 10 miljoonaa euroa sitten suojelupoliisin tiedustelulainsäädännön toimeenpanoon liittyen. Erittäin merkittävä suhteellinen kasvukin erityisesti suojelupoliisin puolella.

Toiseksi suurin menoerä eli Rajavartiolaitoksen resurssit myös on käännetty kasvuun, vajaa 5 miljoonaa euroa lisää sille puolelle. Tosin täytyy sanoa, että Rajavartiolaitoksen osalta erityisesti tilanne on se, että samalla myös, ihan myönteistä kyllä, asiakasmäärät varsinkin Helsinki-Vantaalla kasvavat niin nopeasti, että se jo sinänsä syö mekaanisesti tämän kasvun käytännössä kokonaan, vaikka automaatiotakin otetaan käyttöön. Mutta täytyy sanoa, että tällä kaudella kuitenkin on pystytty antamaan lisämäärärahat yli 200 uuden rajavartijan palkkaamiseen, ja meillä on tänä vuonna kaksi normaalikokoa suurempaa kurssia Rajavartiokoulussa, ja niin edelleen. Eli kyllä tämän eduskuntakauden aikana on vaikeasta valtiontalouden tilanteesta huolimatta pystytty kohdennettuja panostuksia myös tälle puolelle tekemään.

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

Pelastustoimissa summat ovat pienempiä, koska suurin osa pelastuksen resursseista on kuntien vastuulla tällä hetkellä ja maakuntaudistuksen myötä sitten ne olisivat maakuntien vastuulla tulevaisuudessa, mutta on erittäin myönteistä, että nyt tässä budjettiesityksessä pystymme viimein tarttumaan merkittävällä panoksella pelastusosaamisen, pelastuskoulutuksen kysymykseen, ja Pelastusopistolle Kuopioon on muutaman miljoonan lisämääräraha, jolla he pitkäaikaista korjausvelkaa ja kalustoinvestointivelkaa ja osaamispuutetta pystyvät siellä hoitamaan ja jolla pystytään kokoamaan meidän pelastusalan koulutuksen osaamista sinne. Myöskin valiokunta ehdottaa lisäystä nimenomaan tähän tutkimuspuoleen palomiesten turvallisuuden, toiminnan ja terveyden edistämiseksi. Se on erittäin hyvä kohde tältä osin.

Toiseksi täytyy sanoa, niin kuin tässä valiokunnan edustaja aivan oikein sanoi, että pitkäjänteisyys on meillä haasteena. Eli vaikka meillä nyt on sinänsä pysäytetty poliisihenkilöstön määrän väheneminen ja on käännetty Rajavartioston henkilöstön osuus sadoissa henkilöissäkin kasvuun, suunnittelussa ongelma on tietysti se, että ensi vuoden jälkeen kehukset ovat laskevat, varsinkin kun kiinteistökulut tullaan jatkuvasti nousemaan tällä nykyisellä mallilla. Eli erittäin tärkeätä olisi, että ensi keväänä pystytään kehysmenettelyssä pitkäjänteisesti kääntämään resursseja tarpeellisilta osin kasvuun. Tällöin myöskin koulutuksessa voidaan sitten järkeväällä ja myöskin kustannustehokkaalla tavalla tämä huomioida, erityisesti poliisin ja Rajan osalta.

Toiseksi painopistettä olen allekirjoittaneen toimenpiteillä pyrkinyt siirtämään pari pientä lisää ennaltaehkäisevään suuntaan. Meillä on juuri ennaltaehkäisevä strategia poliisin osalta sisäministeriössä hyväksytty. Meillä tulossopimuksissa painotetaan Poliisihallituksen osalta ihan suoraan, että painopistettä siirretään ennaltaehkäisevään toimintaan. Meillä on Ankkuri-tiimejä, joissa moniammatillista sosiaalityön, koulujen, nuorisotyöntekijöiden ja poliisin yhteistyötä vahvistetaan. Meillä on tässä erillismääräraha kymmenien uusien lähiöpoliisien palkkaamiseen, joka käytännössä on ennaltaehkäisevää työtä. Kiitos myös valiokunnalle siitä, että esitätte nimenomaan ennaltaehkäisevään työhön täsmäpanostuksia aivan oikeisiin kohtiin eli erityisesti ulkomaalaisvalvontaan kadonneiden henkilöiden tavoittamiseksi ennen kuin ehtii tulla vakavampia ongelmia heidän kanssaan, lasten nettiyhväksikäytön ennaltaehkäisyyn ja koulupoliisitoimintaan, jotka ovat juuri sentyyppisiä kohteita, jotka mielelläni täällä näen. Tätä työtä toivottavasti pystytään jatkamaan.

Ehkä kolmas huomio on se, että jotta näillä panoksilla saadaan mahdollisimman paljon aikaan, olennaista on minusta tiedonvaihto ja yhteistyö eri viranomaisten kesken. Jos puhutaan vaikka seksuaalisen väkivallan ehkäisystä tai pidempien hyväksikäyttövyyhtien vähemmän nopeammasta kiinni saamisesta silloin kun tällainen kauhea tilanne on päässyt syntymään, yleensä siihen auttaa eniten se, että sosiaalityö, nuorisotyö ja koulut tunnistaessaan tilanteita kertovat toisilleen ja poliisille asiasta, ja tässä suhteessa kannustan kyllä eduskuntaa myöskin vaatimaan hallinnonalalta lisää, koska liian usein ihminen rakentaa muureja hallinnonalojen ympärille, ja se on näkynyt tällä puolella. Mutta se näkyy myös vaikkapa maahanmuuton puolella, kun mietimme työperäisten oleskelulupien sujuvoittamista. Kun se on meidän ja työ- ja elinkeinoministeriön välissä, [Puhemies koputtaa] huomattavasti vaikeampaa on saada asiat sujuviksi, kun helposti se ei ole sitten kenenkään vastuulla. Kiitän kuitenkin kovasti ministereitä, STM:n osalta Saarikkoo, jonka kanssa on tehty tässä tiedonvaihtoasiassa yhteistyötä, ja ministeri Lindströmiä siitä, [Puhemies koputtaa] että työperäisen oleskeluluvan puolella on päästy eteenpäin. Mutta nämä ovat asioita, joita myöskin teidän kannattaa miettiä ja vaatia yhteistyössä meiltä tuloksia.

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Käydään tästä debatti. Pyydän niitä edustajia nousemaan seisomaan ja painamaan V-painiketta, jotka haluavat käyttää tästä puheenvuoron.

17.13 Pertti Hakanen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensi vuoden budjetti on merkittävä siltä osin, että täällä huomioidaan niin kasvu, kehitys, vahvasti turvallisuus ja monella tapaa sellainen pääluokasta pääluokkaan hyvin poikkehallinnollisesti sitova yhteiskunta, joka tuo myöskin sellaista vahvuutta, luotettavuutta, uskottavuutta samalla linjalla, kun koko hallituskausi on menty, myöskin ensi vuonna. Turvallisuusympäristössä ollaan nyt tietysti kuitenkin menossa suuntaan, jossa ollaan vakiintumassa semmoiseksi moniulotteiseksi, vähän hajanaiseksi sekä vähän myöskin kansallisesti ja kansainvälisesti jopa rajattomaksi. Siltä osin teknologiakehitys ja digitaalisuus, kaikki tämä meidän vahva eteenpäin katsominen tuo myöskin meille uhkia niin rajoille, arkipäivään, valvontaan. Näihin on tietysti kaikkiin varauduttava, mutta tämä tarjoaa varmasti myöskin mahdollisuuksia. Kysynkin ministeriltä: onko ensi vuoden budjetti riittävän kokoinen valmistautumaan tähän kaikkeen teknologian tuomaan uhkaan ja kehittämään koko ajan toimintaa sillä tavalla, että emme anna koskaan päästä itsemme taakse?

17.14 Juho Eerola ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ihan niin kuin ministeri tuossa omassa puheenvuorossaan vihjasikin, niin hallituksen poliisille osoittamista lisäresursseista ihan liian iso osa on menossa kohonneitten vuokrien muodostamiin toimitilakustannuksiin. Tämän vuosikymmenen alkupuolella Suomessa oli noin 8 000 poliisia, nyt ollaan pikkasen päälle 7 000:ssa, ja on hienoa, että ollaan saatu ainakin väliaikaisesti pysähtymään poliisien määrän lasku. Kuitenkin pitkän tähtäimen ennuste osoittaa, että se saattaa taas laskea uudestaan. Senpä tähden ollaan esitetty 800 uuden poliisimiehen kouluttamista.

Mutta sitten toinen seikka, luottamus poliisiin. Se on Suomessa ollut perinteisesti vahva, ja toivon, että tämä tulevaisuudessakin tulee säilymään. Nyt tulee huolestuttavan paljon viestiä ihmisiltä siitä, että poliisi ei kerkeä tutkimaan kaikkia rikoksia, minkä kohteeksi ihmiset joutuvat. Sitten jos ihmiset omaa aktiivisuuttaan osoittavat ja esimerkiksi netin kautta hakevat näitä ihmisiä, niin sitten on kyllä poliisi sen rikoksen uhrin kimpussa. [Puhemies koputtaa] Tämä on semmoinen huolestuttava piirre, [Puhemies: Aika!] johon toivon huomiota.

17.16 Mika Kari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Voi sanoa, että pitkään jatkuneiden taloudellisesti heikkojen vuosien ja ehkä jonkunlaisen leikkauspolitiikan jälkeen koko suomalainen sisäinen turvallisuus on ajautunut tilanteeseen, jossa ainoan ulospääsyn antaa se, että näitä asioita lähdetään valmistelemaan parlamentaarisesti. Poliisi, Tulli, Rajavartiolaitos ovat jo useamman vuoden ja voi sanoa, että useamman vaalikauden, kärsineet siitä, että heidän tehtäviensä määrä ei ole ollut tasapainossa budjetin kanssa. Tehtäviä on kyllä riittänyt mutta rahaa tehtävien hoitamiseen ei. Henkilöstöjärjestöiltä tämä viesti on kuulunut, milloin Helsingin torilta — ”meitä on liian vähän” poliisien suusta — tai viimeksi hälytyskeskuksista, Häkestä, jossa työuupumukseen meinaa kaatua liian suuri joukko ihmisiä.

Kaksi vuotta sitten sisäisen turvallisuuden selonteon yhteydessä sosiaalidemokraatit esittivät, että lukitaan nyt poliisien määrän lasku 7 200:aan eikä päästetä sitä enää sinne 6 400:aan, joka hallituksen kehyspaperissa oli. [Puhemies koputtaa] Ministeri: tartutteko

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

ajatukseen siitä, että tehtäisiin yli vaalikausien kestävämpi ohjelma sisäiseen turvallisuuteen?

17.17 Mari-Leena Talvitie kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallintovaliokunnassa kun olemme ensi vuoden budjettia käsitelleet, niin kuten ministeri toi tuossa esiin, tämä pitkän aikavälin suunnitelma on kaikille tärkeä. Olemme useampaan otteeseen todenneet, että etenkin poliisi mutta muutkaan eivät kestä enää sitä, että me vuosi vuodelta alennamme ja tavallaan ylös alas reivaamme tätä budjettia. Toivotaan, että ensi vaalikaudella nimenomaan se pitkän aikavälin suunnitelma toteutuu.

Mutta sitten tähän ennalta ehkäisevään työhön ja viranomaisyhteistyöhön, mukaan lukien PTR-yhteistyö. On tärkeää, että turvallisuusviranomaisten resurssit ovat sillä tasolla, että tutkinta pystytään suorittamaan riipeästi ja tehokkaasti ja erityisesti silloin, kun vakavat, valitettavat rikokset kohdistuvat lapsiin ja nuoriin.

Sitten kolmantena asiana on toimitila-asiat. Eli kolmessa vuodessa on poliisin toimitilakustannukset kasvaneet 10 miljoonaa euroa, ja meidän turvallisuusviranomaisemme tarvitsevat terveet ja toimivat tilat. [Puhemies koputtaa] Kysyisinkin ministeriltä: [Puhemies: Aika!] onko Pohjois-Suomen, Oulun tilojen, osalta nyt minkälaisia päätöksiä tulossa?

17.18 Matti Semi vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Todellakin tämä poliisien tilanne on todella hankala ollut pitemmän aikaa, ja kun valiokunnassa lyötiin lukkoon, että 7 200 on se poliisimäärä, niin siinä vaiheessa itsekkin pohdin sitä paljon mielesäni, kun meidän koulutuksemme ei välttämättä vastaa sitä poliisien määrää, kun se tahtoo vähän kulkea jäljessä. Kysyisin ministeriltä nyt sitä, kuinka suhtautua semmoiseen asiaan, että kun meillä on kuitenkin tutkijoita, korkeakoulutettuja tutkijoita, jotka pystyisivät tulemaan poliisivirkoihin, niin voisiko heitä palkata sinne lisää, jotta sen tutkintatyön tekisivät tavallaan nämä poliisivaltuutuksella olevat siviilitutkijat ja poliiseja sitten riittäisi niihin varsinaisiin poliisitöihin, kenttätöihin. Tällainen kysymys.

17.19 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt voimassa olevilla hallituksen päättämällä kehystasoilla poliisien määrä vähenee sinne reilusti alle 7 000:n, 6 650:een vuoteen 2023 mennessä, ja jotta saataisiin se Poliisihallituksen edellyttämä taso säilytettyä, niin tarvittaisiin 80 miljoonan euron lisäpanostus vuoteen 2023 mennessä. Kun viime vaalikaudella asetettiin tällainen parlamentaarinen työryhmä sisäisen turvallisuuden resursseja selvittämään, niin mietin ihan samaa kuin täällä edustaja Kari, että tällaisella parlamentaarisella sopimisella olisi kyllä hyvä varautua myös näihin tuleviin vuosiin.

17.20 Juha Pylväs kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä hallitus esittää poliisille 26,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2018 varsinaisessa talousarviossa, ja ensi vuodelle ehdotetulla määrärahalisäyksellä turvataan sisäisen turvallisuuden selonteossa linjattu 7 200 poliisin taso. Lisäksi poliisin toimintaa palvelutason kannalta haasteellisilla ja harvaan asutuilla alueilla vahvistetaan 3,3 miljoonan euron lisärahalalla.

Kannan kuitenkin samaa huolta kuin edustaja Eerola omassa puheenvuorossaan tästä kansalaisten kasvaneesta luottamuksesta poliisin tuloon ja apuun. Kun varsinkin haja-asutusalueilla tämä apu viipyy entistä kauemmin, niin se luottamuskin poliisin saapumiseen heikkenee oleellisesti. Poliisin toimintavaste ja kyky reagoida äkillisiin vakaviin tilantei-

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

siin on suoraan verrannollinen poliisin määrän, eikä operatiivisella toiminnalla kyetä vastaamaan asetettuihin tavoitteisiin koko maassa. Kysyisin ministeriltä: kun poliisiasemia on lakkautettu säästösyistä, millaisia vaikutuksia niillä on ollut vasteaikoihin ja onko näistä koostunut säästöjä?

17.21 Sirpa Paatero sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tiedustelulakien yhteydessä todettiin ja muutettiin perustuslakia sitä varten, että turvallisuustilanne on olennaisesti muuttunut, ja tämän tietysti toivoisi näkyvän myöskin resurssikohdissa ja välittyvän ihmisille tunteena, että ihmisillä on turvallisuuden tunne, niin että kansalaiset voivat kokea sen. Meillä on kuitenkin nyt nämä äsken mainitut lisärahat kyllä, mutta tämän koko kauden me olemme menneet lisätalousarviopäätöksillä. Yhtään kertaa esimerkiksi sitä kokonaisuutta siihen 7 200:aan, mikä nyt on tulossa, ei ole tähän mennessä tehty ilman lisätalousarviota. Se on poliisin henkilöstön puolelta varsin raastavaa, että marraskuussa ei vielä tiedetä, onko tammikuussa palkattuna ihmiset. Pitkäjänteisyyttä on toivottu jo pidempään, ja toivon, että se tästä tulee.

Yksi kysymys tähän vielä lisää: miten turvataan lisätehtäviin tulevat tarpeet, ja mitenkä harmaaseen talouteen on tehty erityistä ohjelmaa, koska se jäi puuttumaan tässä jossain kohden?

17.23 Jukka Kopra kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täytyy osoittaa ministerille kiitoksia, että ministeri Mykkänen on pystynyt laatimaan kuitenkin tasapainoisen budjetin näissä tiukoissa ja haastavissa olosuhteissa. Poliisien rahoitusta lisätään, ja kaikki täällä ovat pitäneet sitä hyvänä asiana. Toki me varmasti kaikki olemme sitä mieltä, että poliisien määrän lisäys voisi olla suurempikin.

Minulla on omassa lähipiirissäni tapaus, jossa alaikäinen nuori pahoinpideltiin aikuisen toimesta viime elokuussa. Henkilövahinkoja ei syntynyt, mutta satojen eurojen edestä syntyi omaisuusvahinkoa, eikä poliisi ole vielä tutkinut asiaa lainkaan. Jos tällainen käytäntö pääsee yleistymään, niin tietysti luottamus poliisin toimintaan on vaakalaudalla. Näin olen erittäin tärkeää, että se tässäkin salissa nyt ilmaistu ajatus siitä, että poliisien määrää jatkossa saataisiin kasvatettua, toteutuisi jollain aikavälillä.

Ministeri on mielestäni toiminut hyvin myös maahanmuuttoasioissa. Näihin turvapaikanhakuun liittyviin kysymyksiin olette ottanut erinomaisesti kantaa, ja siitä teille kiitos. On harmi, että tässäkin salissa monesti on tulkittu väärin sitä, mitä olette esiin tuonut.

17.24 Laura Huhtasaari ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Voisinkin tämän edustaja Kopran kysymyksen jälkeen kysyä, onko meillä laskelmia siitä, kuinka paljon turvapaikanhakijat työllistävät poliisia. Ei vain yhteiskuntarauhan ja sisäisen turvallisuuden mutta myös budjetinäkökulman kautta nykyinen turvapaikkapolitiikka on täysin epäonnistunut.

Me tiedämme sen, että Eurooppa ei kykene ratkaisemaan maahanmuuton ongelmia. EU:n yhteisen turvapaikkapolitiikan ongelma on se, että se ei edes tähtää kansanvaelluksen pysäyttämiseen tai tulijamäärän vähentämiseen. Se on nimenomaan se, mitä kansallisvaltioiden kansalaiset haluavat.

Maahanmuuttajien rikollisuuteen ja kustannuksiin vaikutetaan maahanmuuttopolitiikalla. Suomi ei ole kiristänyt maahanmuuttopolitiikkaansa edes Tanskan tasolle. Estääkö hal-

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

lituksen arvopohja kiristämästä sen maahanmuuttopolitiikkaa muiden Pohjoismaiden tasolle?

17.25 Lasse Hautala kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen talousarvioesitys, jota hallinto- ja turvajaosto valtiovaroista täydensi, lähtee siitä, että pyrimme vastaamaan siihen turvallisuusympäristön muutokseen, mikä meillä Suomessa on vakiintunut yhä moniulotteisemmaksi ja haasteellisemmaksi.

Jaosto lisää rahaa ulkomaalaisvalvontaan, nimenomaan kadonneiden henkilöiden etsintään. Sinne sijoitetaan rahaa [Pauli Kiuru: 300 000!] noin 300 000 euroa. Eli käytännössä tämä kohdentuu sekä poliisiin että suojelupoliisin toimintaan. Mutta niitä kumpaaakin vielä lisäresursoidaan taloudellisilla lisäpanostuksilla.

Tärkeää on myös se, että haja-asutusalueiden poliisitoimintaan lisätään 3,3 miljoonaa, jolla mahdollistetaan se, että haja-asutusalueille lisätään poliisien määrää noin 60:llä. Toivottavasti tämä lyhentää sitten niitä vasteaikoja, mitkä ovat nyt viime aikoina jääneet merkittävästi jälkeen.

17.26 Joonas Räsänen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Turvallisuusviranomaisten toiminnan kannalta kyllä todella suuri haaste on ollut siinä, että niin meillä tämä suunnittelu kuin myös päätöksenteko on lyhytjänteistä asiassa, jossa vaadittaisiin nimenomaan pitkäjänteistä suunnittelua ja toteutusta. Siitä kertovat ne lukuisat esimerkit asioista, joita paikkaillaan joka vuosi aina lisätalousarviolla. Joka vuosi olemme paikkailemassa niitä samoja reikiä, kun meiltä puuttuu sitoutuminen siihen, että liikkuisimme kohti sitä eduskunnan yhdessä ottamaa tahtotilaa, että esimerkiksi poliisimäärä nousisi 7 850:een. Nykyisillä kehyksillä ollaan todella menossa sinne alle 6 700:n.

Ja kun tämä asia tässä salissa on aika lailla yhteisesti todettu, se, että pyrkimys on päästä lähemmäksi muiden Pohjoismaiden tasoa, niin kyllä tässä aika lailla poliisit alkavat jo kaipailemaan semmoista poliisilupausta kaikilta puolueilta, että tähän tavoitteeseen sitoudutaan, koska seuraavan hallituksen on sitten laitettava riihikuivaa rahaa se 80 miljoonaa sinne kehykseen, jotta tähän tavoitteeseen päästäisiin. Nyt kun täällä kaikki olemme tätä mieltä, niin toivoa sopii, että tämä tahto on myös sitten vaalien jälkeen yhteinen.

17.27 Pia Kauma kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaksi asiaa:

Ensinnäkin Oulussa tapahtuneet lapsiin kohdistuneet ulkomaalaistaustaisten seksuaalirikokset ovat puhuttaneet suomalaisia ja varmasti saaneet monen miettimään, miten nämä henkilöt voidaan palauttaa mahdollisimman nopeasti niihin lähtömaihin, joista he ovat tulleet. Olisin kiinnostunut tietämään, millä tavalla, sisäministeri, olette ajatellut edistää tätä asiaa.

Toinen kysymys on tietysti tämä, mikä täällä monissa puheenvuoroissa on tullut, eli poliisin resurssit. Sisäisen turvallisuuden selonteossa linjattiin, että 7 200 olisi se taso, johon pyritään, mutta valitettavasti ei näytä siltä, että siinä pystyttäisiin onnistumaan. Kuitenkin pitää katsoa tilastoja, että mitkä ovat niitä rikoksia, jotka meillä toistuvat eniten ja jotka ovat nousussa, niin että voidaan kohdentaa nämä rahat oikein. Olen kiinnittänyt huomiota siihen, että esimerkiksi Uudellamaalla huumeongelma, huumeisiin liittyvät rikokset ovat iso kysymys ja erityisesti se, että ne ovat lisääntyneet kouluissa. Millä tavoin tähän ongelmaan tullaan puuttumaan ensi vuonna?

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

17.28 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ilolla tervehdin tuota äskeisen puheen loppuosaa. Olisinkin kysynyt, että kun tätä budjettikirjaa selaillee, niin missä on todettu se, että meillä tällä hetkellä huumeongelma on riistäytynyt käsistä. Jos te ajelette tuolla maaseudulla, tai missä hyvänsä, voitte nähdä autoja parkkeerattuna aivan epätyypillisissä paikoissa. Meillä on nettijärjestelmä, esimerkiksi Tor, missä on hinnat, ostopaikat. Enää ei tarvitse mennä ostamaan huumeita, vaan sinä voit tilata ne ja sopia noutopaikan. Mitenkä poliisi on tähän varautunut, ja koska tähän suhtaudutaan niin kriittisesti kuin pitäisi, kun me tiedämme, että huumeitten käyttö aiheuttaa omaisuusrikoksia valtavasti ja se on todellinen ongelma tällä hetkellä? Valtaosa meidän nuorista syrjäytyneistä miehistä, naisista, nimenomaan nuorista, on huumeiden käyttäjiä, jotka ovat niin sanotusti väärällä tiellä. [Markku Eestilä: Hyvä puheenvuoro!]

17.30 **Aila Paloniemi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Myönteistä on, että niin sanottuun Ankkuri-toimintaan kohdistetaan nyt rahaa 2,5 miljoonaa euroa. Sen avulla voidaan puuttua lasten syrjäytymiseen suurten asutuskeskuskusten alueilla yhdessä koulujen kanssa tehtävällä ennalta ehkäisevällä työllä, jota me kaikki täällä kannatamme. Tarpeen on muutoinkin panostaa edelleen poliisiin ja koulujen yhteistyöhön kattavasti koko maassa. Koulupoliisitoimintaa tulee jatkaa ja kehittää muun muassa väkivaltaisen radikalisoitumisen, ekstremismin ja viharikosten torjumiseksi paikalliset ongelmat huomioiden. Myös poliisin aktiivinen puuttumien lasten nettiyhväksikäyttöön on edelleen erittäin ajankohtaista.

Sitten vähän ikävämpi asia. Häätäkeskuksille esitetty määräraha ei mahdollista nykyisen henkilöstömäärän ja palvelutason ylläpitämistä. Se on kyllä erittäin vaarallinen asia, ja siihen kyllä pitäisi nyt puuttua.

17.31 **Sirpa Paatero sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä jo useammassa puheenvuorossa oli kysymys näistä turvallisuuskiinteistöistä, ja valiokunnassa on kuultu, että poliisien lisäksi ongelma koskee myöskin Rajavartiostoa ja sitten taas hetken päästä alkavaa puolustuksen osuutta. Tiedämme, kun olemme tavanneet Senaatin edustajia, että on ollut myöskin selvityksessä niin sanottu turvallisuuskiinteistöjen oma malli, mistä erotettaisiin nämä muut. Tänään tapasimme muun muassa Huoltovarmuuskeskuksen edustajia, jotka sanoivat, että he eivät ole enää Senaatin kiinteistöissä siitä syystä, että he selviävät paljon halvemmalla, eivätkä myöskään näissä tietojärjestelmissä, koska selviävät siinäkin kohtaa huomattavasti joustavammilla järjestelmillä. Eihän tämä voi olla se tulevaisuus, vaan pitää luoda yhtenäinen järjestelmä, joka on tolkullisen hintainen ja toimiva, niin etteivät meidän turvallisuusviranomaiset joudu kohtuuttomiin tilanteisiin.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Otetaan ministerin vastaus. Ministeri Mykkänen, 3 minuuttia, olkaa hyvä.

17.32 **Sisäministeri Kai Mykkänen:** Arvoisa puhemies! Kiitos hyvistä ja relevanteista kysymyksistä.

Ensinnäkin tästä poliisien kehyksestä, täällä tuli eri kysymyksiä siihen liittyen. Meillä sinänsä ensi vuoden osalta itse asiassa ei ainoastaan ole tarkoitus pysyä 7 200:ssa, kiitos talousarvion lisäysten, vaan meidän suunnittelumme lähtökohta on, että 7 250 poliisia, poliisihenkilöä, olisi toimessa ensi vuoden aikana, ja sikäli päästään hieman eteenpäin kiitos

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

erityisesti näiden lähiöpoliisi- ja harva-asutusrahojen. Toki tämä pitkäjänteisyshaaste, mistä aikaisemmin jo puhuin, on sitten siitä eteenpäin olemassa. Tällä tietoa ei kuitenkaan tulla siihen tilanteeseen, etteikö tätä määrää saada rekrytoitua, eli akuutisti ei tarvitse siirtää tutkijoita tai muita.

Toimitiloista, joihin edustaja Talvitie muun muassa viittasi. Oulun osalta onneksi on ratkaisu saatu Senaatin kanssa syntymään, että sinne pystytään pysyvät, hyvät tilat tekemään. Samoin on onneksi Lappeenrannassa ja Lahdessa vihitty tänä vuonna uudet tilat. Jyväskylässä rakennetaan poliisivankilaa. On tässä monissa paikoissa edetty, mutta valitettavasti vielä useammassa paikassa varmasti haasteet ovat tulevaisuudessa myös edessä.

Edustaja Pylväs viittasi erityisesti vaikeiden vasteaikojen alueisiin. Budjettiriihessä nimenomaan suunnattiin 3,3 miljoonan euron lisämääräraha haja-alueiden vasteaikojen lyhentämiseen, ja siihen se myös menee. Tällä tavalla tullaan lisäämään erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomessa partioiden määrää nykyisestä. Partioiden määrä tässä on se ratkaiseva tekijä, ei poliisiasemien määrä sinänsä niinkään. Nykyään siellä autossa on oikeastaan se, mitä oli 20 vuotta sitten asemalla. Ja asemien säästöistä kun kysytään, niin ne säästöt tulevat enimmäkseen siitä, että ei ole niitä korjausvastuita, koska tulee kalliiksi, niin kuin tässä on nähty, silloin kun ruvetaan jotain korjaamaan.

Harmaan talouden osalta, edustaja Paatero erityisesti tähän viittasi. Meillä on tässä sisällä parin miljoonan erityiskohdennus rahanpesun valvontaan ja krp:n rahanpesun selvittelykeskukseen. Ja tältä osin on aivan totta, että tähänkin täytyy panostaa, ei ainoastaan harmaan talouden ikään kuin verotulomielessä, vaan koska myöskin talousrikokset yhä laajemmin menevät rahanpesun puolelle ja se vyyhti kasvaa vakaviin rikoksiin. Vaikkapa nyt Airiston Helmen käteislöytöjä ja tämmöisiä pitää pystyä tehokkaammin estämään ja tekemään Suomesta hankala eikä helppo tässä suhteessa.

Maahanmuuton osalta, edustaja Huhtasaari ja Kauma tähän viittasivat. Ensinnäkin tällä hetkellä sinänsä poliisin resursseista nyt ei suurta osaa esimerkiksi turvapaikanhakijatilanne syö. Meillä on onneksi kuitenkin, ottaen huomioon vastaanottokeskuksissa olevien hakijoiden määrä, suhteellisen rauhallista ollut, vaikka tässä näitä tiettyjä busseihin kohdistuvia iskuja viime viikkoinakin on ollut, mikä on huolestuttavaa. Mutta on selvää, että jos laittomasti maahan tulee jäämään tuhansia ihmisiä lisää ensi vuoden aikana, kun tulee tuhansia lainvoimaisia käännetytyspäätöksiä, niin silloin tämä alkaa syödä helposti, päädytään harmaan talouden puolelle ja niin edelleen. [Mika Niikko: Säilöön, säilöön!] Sen takia eduskuntakin tässä varmasti viisautessaan on lisäämässä ulkomaalaisvalvontaan, ja tämä on meillä sisäisesti tietysti suunta, jossa teemme toimenpiteitä.

Kun Kauma kysyi, miten, niin muun muassa pitää pystyä harkitsemaan esimerkiksi sitä, että sakkojen lisäksi laittomasti maassa olevalle kerrytetään muuntorangeistusta, otetaan käyttöön keinoja, joilla voidaan ottaa kiinni henkilöitä, jotka osoittautuvat yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta vaarantaviksi. Nythän meillä on vuoden vaiheessa onneksi tulossa voimaan eduskunnan hyväksymä lainsäädäntö, joka sujuvoittaa ja nopeuttaa karkotusmenettelyä eli oleskeluluvan perumista ja karkottamista, jos syyllistyy törkeisiin rikoksiin.

Huumeongelmista olen samaa mieltä, [Puhemies koputtaa] että niiden pitäisi olla meillä vielä vahvemmin mukana erityisesti nuorisoon liittyvän rikollisuuden torjunnassa ja ennaltaehkäisyssä. Ankkuri-tiimi tekee tätä työtä isolta osin. Ne ovat juuri huumeongelmia, joista alkaa syrjäytymisoireilu poliisin kannalta, ja olen allekirjoittanutkin, järjestämässä pyöreää pöytää yhdessä ministereiden Saarikon ja Häkkäsen kanssa tammikuulle siitä, mitä

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

voimme vielä tehokkaammin tehdä niin oikeusministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön [Puhemies koputtaa] kuin SM:nkin voimin tässä suhteessa.

Tiloista. Nythän on niin, [Puhemies: Aika!] että Päivi Nerg selvittää parhaillaan tätä turvallisuuskiinteistöjen erityisratkaisua. Helppoa ratkaisua ei löydy, jos ei joku heitä rahaa, [Puhemies koputtaa] ja tätä varmasti joudumme tässä kaikki vielä tarkastelemaan.

17.36 Sirkka-Liisa Anttila kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sisäinen turvallisuus on entistä tärkeämpi asia, ja täällä on erittäin hyviä puhevuoroja ollut siihen liittyen. Sisäinen turvallisuus syntyy riittävästä määrästä poliiseja, ja niitä pitää olla myöskin lähipalveluna.

Sen takia kysynkin: onko tarkoitus vielä jatkaa sitä poliisitoiminnan keskittämistä, jonka kohteeksi esimerkiksi me Forssan seudulla olemme joutuneet? Meillä on vielä siellä nyt poliisitoiminnot olemassa, mutta koko ajan leijuu tietynlainen uhka ilmassa, ja ulosottotoimi on seuraava. Se ei teille kuulu mutta kuuluu tähän samaan yhtälöön.

Sitten huumeongelma: Se on asia, johon pitäisi varmaan löytää uusia keinoja. En tiedä, tarvitaanko lainsäädäntöä, mutta välillä tuntuu siltä, että siihen ei uskalleta puuttua. Mikä on se, joka estää siihen puuttumisen? Niitä huumeita on saatavana sillä tavalla, että jopa ulkopuoliset näkevät sitä toimintaa, mutta ei uskalleta puuttua. Mitä pitäisi käytännössä tehdä? Forssa on yksi esimerkki, jossa huumeongelma on parhaillaan kärjistymässä.

17.37 Markku Eestilä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Myllykoski ja edustaja Anttila juuri ovat käyttäneet erinomaiset puheenvuorot siitä, että juuri tähän huumeaineongelmaan, joka koskee nuoria ja nuorten tulevaisuutta ja on tekemisissä juuri syrjäytymisen ytimen kanssa, pitäisi vakavasti nyt suhtautua. Tämän pitäisi olla koko eduskunnan prioriteettina. Kun me paljon puhumme täällä, niin kuin edustaja Kari, että resurssit eivät riitä tekemiseen, niin silloin pitää miettiä, mitä tehdään. Se karsiminen on aina operatiivisen johdon tehtävä. Hömppähommat pois.

Otan esimerkin, jonka poliisiylikomisario Pasterstein on täällä esittänyt, että lähettää 600 000 kirjettä ylinopeudesta, kamera välähtää miljoona kertaa. 300 000 niistä on turhia, muutaman kilometrin ylinopeudesta. Yksi kirje maksaa 10 euroa, se tekee 3 miljoonaa. Ne pitää lopettaa. Kansa kokee, että ne ovat turhia. Sieltä tulee heti 60 poliisin virkaa huumeainetyöhön ja nuorisotyöhön. Ja näin näitä asioita pitää hoitaa, että ei aina vain lisätä rahoja. Itse olen kylläkin sitä mieltä, että [Puhemies koputtaa] poliisien määrää pitää selvästi lisätä vuosien mittaan. Ei aina rahoja, mutta pitää kohdentaa hommat oikein.

17.38 Mika Kari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tiedustelulakien käsittely eduskunnassa osoitti parlamentaarisen neuvottelun ja sopimisen merkityksen tässä eduskunnassa. Viime keväänä vielä helmikuussa eivät varmaankaan ihan kaikki usko-neet, että joulukuussa me olemme tiedustelulakien kanssa näin pitkällä. Olemme sopineet jopa perustuslakiin liittyviä asioita yhdessä. Ja minä uskon, että tämä poliisin ja sisäisen turvallisuuden kokonaisuus, jossa on Tulli, Raja, Häke ja niin edelleen, on mahdollista saada kiinni ainoastaan niin, että me pystymme yli vaalikausien yhdessä parlamentaarisella sovulla tai yksimielisyydellä, mahdollisimman laajalla sellaisella, rakentamaan polun tuleviin vuosiin niin, että me pystymme nostamaan sisäisen turvallisuuden toimijoiden henkilömäärää, resursseja ja myös lainsäädäntöä sille tasolle, jonka Suomi 2000-luvun tällä puolella tarvitsee.

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

Meillä on maahanmuuton mukanaan tuomat ongelmat, ulkomaalaisten tekemät rikokset ja niin edelleen, jotka aidosti ja ihan ymmärrettävästi jäytävät myös kansalaisten oikeudentuntoa. Mutta me emme saa korjattua näitä ongelmia, elleimme me tee yli vaalikausien näitä töitä. Pelkät lisämäärärahat tai purukumipaikat [Puhemies koputtaa] aina hallitus hallitukselta eivät tule riittämään [Puhemies koputtaa] todellisen ongelman korjaamiseen.

17.40 Sami Savio ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituspuolueiden edustajat ovat kehuneet sisäministeriä tänään kilpaa tehtävänsä hyvästä hoidosta, mutta valitettavasti tilanne ei todellakaan ole aivan niin ruusuinen kuin täällä on tänään annettu ymmärtää. Joulukuussa julkaistussa kansallisen turvallisuuden katsauksessa todetaan muun muassa, että suojelupoliisin seuraamien terrorismin torjunnan kohdehenkilöiden määrä on kasvanut jo lähes 400 henkilöön. Täytyy kyllä sanoa, että tilanne on takavuosien turvallisen Suomen tilanteeseen verrattuna täysin kestämaton ja näyttää itse asiassa koko ajan heikenevän.

Arvoisa puhemies! Vaikka tiedustelulakien säätäminen voikin tuoda helpotusta oireisiin, niin se ei kuitenkaan poista varsinaista perusongelmaa, joka juontuu hallitsemattomasta maahanmuutosta. Suomessa on esimerkiksi tuhansia laittomasti maassa oleskelevia henkilöitä, joiden henkilöllisyyttä, saati olinpaikkaa, ei tiedetä. Onko ministerillä tarjota konkreettisia toimia [Puhemies koputtaa] tämän ongelman ratkaisemiseen?

17.41 Ozan Yanar vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Arvoisa ministeri! Itsenäisyyspäivänä jälleen natsit marssivat kaduillamme, mikä on aika oksettava asia, aika hurjaa. Olisin kysynyt ministeriltä: miten tämmöiseen äärioikeistolaiseen radikalisointiin ministeri ja sisäministeriö ovat varautuneet? Mitkä ovat sisäministerin mielestä ne keinot, joilla me voisimme pysäyttää tämäntyyppinen radikalisointi?

Toinen kysymys: Tässä viime vuonna Long Play uutisoi siitä, että poliisien salaisessa Facebook-ryhmässä on ollut hirveästi rasistisia kirjoituksia. Olisin kysynyt sisäasiainministeriltä: onko tästä tehty jotain selvitystä, mikä tämä ryhmä on, millaista keskustelua siellä on käyty, ketkä tätä ovat käyneet, ja jos on tehty [Puhemies koputtaa] jotain selvitystä, mitä asialle ministerin mielestä pitäisi tehdä?

17.42 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kristillisdemokraatit ovat olleet huolissaan poliisin resursseista, ja erityisesti haja-asutusalueitten poliisiresursseista huolehtiminen on äärimmäisen tärkeää.

Täällä moni edustaja on nostanut esille sen, miten tällä hetkellä pienissäkin kaupungeissa ja kylissä nuorten huumeongelma on tullut näkyväksi, ja tämä on kyllä varmasti sellainen asia, mikä vaatisi tämmöistä poikkihallinnollista paneutumista ja miettimistä niin opetus- ja kulttuuriministeriön kuin sosiaali- ja terveysministeriön kanssa, että millä tavalla vastaamme tähän ilmiöön. Todellakin ennen ajateltiin tuolla maaseudulla, että siellä ollaan niin kuin lintukodossa ja ehkä nämä ongelmat koskettavat enemmän kasvukeskuksia tai Etelä-Suomea, mutta tällä hetkellä nämä ongelmat ovat todellakin tulleet sinne pienten kuntien ja kylien koulujen pihojen liepeille.

Turvapaikkaprosessien tehokkuus on varmasti se tapa, millä myöskin vastaamme sitten näihin turvallisuusuhkiin. Silloin kun nämä turvapaikkaprosessit ovat nopeita ja ne ovat tehokkaita, silloin voimme myöskin varmistaa nopeat päätökset ja niihin liittyvät maastapoistamiset.

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

17.43 **Eero Reijonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jaostossa lisäsimme hieman, yhden prosentin verran poliisien määrärahoja. Summa ei ole kovin iso mutta kuitenkin varmaan tarpeellinen.

Nyt kuitenkin on niin, että omaisuusrikosten hoidosta poliisit eivät ole kovin kiinnostuneita. Vastaus on suurin piirtein se, että vakuutus hoitaa. Onko ministeri samaa mieltä, että vakuutus hoitaa omaisuusrikokset?

Rajavartiolaitoksen osalta se summa, joka sinne saatiin jaostossa, on ihan hyvä.

Minusta iso asia on kuitenkin se, että löysimme valiokunnassa yhteisen näkemyksen siihen, että kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneitten palautusta on edistettävä kaikin käytävissä olevin keinoin. Siellä nyt se 1,1 prosenttia on niin sanotusti kadoksissa, eikä kukaan tiedä, missä on. Miten iso riski on siinä, että noin tuhat henkilöä vuodessa, vähän reilukin, on kadoksissa? Onko tässä iso riski, että myös rikollisjärjestöt vahvistuvat Suomessa?

Ja keskusta ei ole jarru ollut tiedustelulakien edistämisessä.

17.44 **Pauli Kiuru kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Poliisien määrästä olen kyllä opposition ja hallituksenkin edustajien kanssa samaa mieltä, että tarvitaan pitkäaikainen suunnitelma ihan jo esimerkiksi sen takia, että kun Poliisiammattikorkeakoulussa on 400 opiskelupaikkaa, sellaisella paikkauksella ei voida nostaa hetkessä poliisien määrää. Tarvitaan pidempiaikainen yhteinen suunnitelma, johon sitoudumme, jotta saamme tason lähemmäksi pohjoismaista tasoa, kun verrataan väkilukuun nähden.

Sitten valiokunnassa ja jaostossa kuultiin näistä kadonneista henkilöistä. 600 ihmistä on kadonnut kolmessa vuodessa vastaanottojärjestelmästä. He ovat alttiita rikoksille, siis rikosten kohteina. He ovat itse vaarassa ajautua rikoksen polulle, harmaaseen talouteen sekä huumorikollisuuteen. Siksi on tärkeätä, että laitoimme sinne tämän pienen lisän, mitä pystymme laittamaan, 300 000 euroa.

Ministeriltä kysyn vielä ympäristörikoksista: Tiedän, että tämä puoli teitä kiinnostaa. Minkälaiset ovat poliisin valmiudet tehdä tutkimusta vakaviin ympäristörikoksiin liittyen?

17.45 **Jari Ronkainen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Turvallisuudentunteen kannalta on keskeistä, että poliisin toiminta näkyy ja kuuluu turuilla ja toreilla. Tämä on ainoa oikea kehityssuunta, mikä tällä hetkellä on tapahtumassa.

Kuitenkin liian suuri osa poliisin toimintamenoista menee kiinteistökuluihin. Täällä edustajat Eerola, Kari ja Paatero viittasivatkin tähän asiaan, ja osittain jo ministeri vastasi. Aina kun poliisin määrärahoja lisätään, Senaatti-kiinteistöt nostaa vuokriaan. Lisämäärärahoista vain osa aidosti valuu kentän toimintaan. Tämä kehityssuunta on sama Puolustusvoimilla, ja puolustusministeri onkin esittänyt turvallisuusviranomaisten kiinteistöjen erottamista Senaatti-kiinteistöistä. Kysynkin vielä ministeriltä: mitä mieltä olisitte siitä, että Senaatti-kiinteistöjen hallitsevat kiinteistöt pilkottaisiin esimerkiksi omaksi yhtiöksi, että vihdoin saataisiin nämä vuokriennousut kuriin?

17.47 **Markku Pakkanen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Yleinen turvallisuus on todellakin tärkeä aihe, ja siihen kiinnitetään täällä hyvin huomiota. Tässä budjettiesityksessäkin se on saanut mukavasti lisärahoja.

Itse näen, että paperittomien muodostama turvallisuusuhka alkaa olla jo kohtapuoliin todellinen ja vastaanottojärjestelmästä kadonneisiin ihmisiin pitäisi erityisesti kiinnittää huomiota.

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

miota, ja olikin mukava kuulla, kun ministeri lausui, että muun muassa tässä Oulun tapauksessa oleskeluluvan peruuttaminen tai epäminen on ilman muuta se toimenpide, mihin pitää mennä, taikka sitten karkotetaan maasta. Näinhän normaalit ihmiset ajattelemme, että tulee toimia.

Tämä poliisien tilanne on tärkeä, ja nyt tämä 7 200 poliisimiestä, ei todellakaan ole mielestäni riittävästi, vaan pitää pyrkiä pohjoismaiseen tasoon, ja silloin puhutaan ilmeisesti yli 8 000 poliisimiehen tarpeesta. Siihen meidän pitää järjestää pitemmällä aikataululla koulutus ja rahoitus kuntoon.

17.48 Toimi Kankaanniemi ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Raskaan liikenteen valvonta on tärkeä asia. Kysynkin, missä mallissa se tällä hetkellä on, kun ajatellaan, että onnettomuuksia tapahtuu ja ne ovat aina hyvin raakoja, vaarallisia.

Toiseksi tämä harmaan talouden torjunta on täällä ollut vuosia esillä. Kysyn näin päin tällä kertaa: onko ministerin näkemyksen mukaan harmaan talouden torjunnassa tapahtunut mitään selvää parantumista esimerkiksi tietojenvaihtoon perustuen tai muutoin?

Tästä maaseudun poliisien tarpeesta. Tämä 60 poliisihenkilöä eli 3,3 miljoonan lisäys on toki positiivista, mutta ei se kyllä ole riittävä näin laajassa maassa. Ihmisillä on syvä huoli siitä, että turvallisuus ei ole kunnossa, [Puhemies koputtaa] kun määrä ei ole riittävä.

17.49 Teuvo Hakkarainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kysyisin poliisin ohjeistamisesta. Annan esimerkin Keski-Suomesta, Kinnulasta. Siellä ryöstettiin nakkioskikyrittäjä, neljä kertaa varkaat menivät sinne. Poliisi kutsui vain tekemään kuulustelupöytäkirjan. Mutta samalle kylälle eksyi Malla-susi, pantasusi. Se katosi. Kyllä löytyi resursseja: oli helikopteria ja autoa ja kaikkea. [Naurua] Kumpiko on tärkeämpi, nämä sudet vaiko ihmiset? Tätä kysyisin.

Toinen esimerkki: Iltalehdessä on juttu, että pelastuslaitos haki kissan puusta. Onko täällä kukaan löytänyt luurankoja puusta? Eivät ne sinne jää, kyllä ne tulevat alas, ei siihen pelastuslaitosta tartte. Kuka ohjeistaa näitä ihmisiä?

17.50 Sinuhe Wallinheimo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hiukan hämentää edustaja Hakkaraisen puheenvuoron jälkeen.

Yksi asia, joka täällä ei ole itse asiassa noussut keskusteluun — mikä on hyvä asia — on nimittäin 170 poliisin lisäresurssi alkoholilain uudistuksen myötä. Mistään ei ole kuulunut sellaista viestiä. Tätä varsinkin vasemmalta puolelta viime kaudella vaadittiin hyvinkin paljon. Itse luin tämän budjettimietinnön hyvinkin tarkkaan, ja siellä ei missään kohdassa nimenomaan tämän takia resursseja haluta lisää. Onko todellakin näin, että tämä alkoholilain uudistus ei tule lisäämään poliisien resursseja ja sillä ei ole niin suurta merkitystä, kuin mitä tässä kansalaiset luulivat?

17.51 Jani Mäkelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Poliisin resurssit ovat toki tärkeät, mutta mielestäni niistä hoetaan kyllä tässä salissa aivan liikaa siihen nähtynä, että pitäisi puhua niiden resurssien käytöstä ja priorisoinnista myös. Puhutaan määrästä, mutta kyse on myös siitä, mitä määrällä tehdään. Kuinka paljon resursseja laitetaan esimerkiksi Poliisihallitukseen, jossa tuntuu olevan aina kallispalkkainen virkamies, jolla riittää hieman liikaakin työaika. Kansalainen ei saa palvelua joutuessaan rikoksen uhriksi, mutta toisaalta ihmisiä juoksetetaan kuulusteluissa, kun he ovat kirjoitelleet netissä rumia. Po-

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

liisille hankittiin juuri miljoonilla uusia panssariautoja, mutta miten on tavallisten kansalaisten turvallisuus? Onko tämä ministerin mielestä toivottua priorisointia poliisin voimavaroille, ja jos ei ole, mitä aiotte asialle tehdä?

17.52 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On aivan erinomaista, että poliisille tuli hieman lisäresursseja ja myös lisävirkoja saadaan näin ollen kentälle, ja maaseutualueille tietenkin niistä jonkun verran. Se on positiivinen juttu.

Maaseutu- ja varsinkin rajakunnissa meillä on erittäin tärkeä yhteistyö. Se on viime aikoina ollut niin sanotusti hieman niukoilla rahoilla sen takia, että esimerkiksi suurten lentoasemien ja rajanylityspaikkojen vaatimat virat vievät miehiä ja naisia rajavartijan virkoja hoitamaan näille äsken mainituille asemille.

Ajattelin kysyä ministeri Mykkäselä sitä, kun monessa maaseutukunnassa poliisit ja rajavartijat tekevät tätä kuuluisaa yhteistyötä virantoimituksissa: jos toinen ei pääse, niin toinen pääsee, ja meillä rajavartijat ovat käytännössä aina paikalla. Milloin me saisimme sellaisen tilanteen, että saisimme — nythän tulee pikkuisen rajavartijoiden virkoja lisää — tämän homman pelaamaan sillä tavalla, että kun poliisi ei tule, niin rajavartijoita on riittävä määrä? Meillä on siinä tällä hetkellä ihan vaikea tilanne, kun virkoja on liian vähän vihreällä rajalla.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Sitten edustaja Niikko, ja sen jälkeen ministerin vastaus.

17.53 Mika Niikko ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On erittäin hyvä asia, että valtiovarainvaliokunnassa ja meidän jaostossa päästiin yksimielisyyteen siitä, että tähän nettirikollisuuteen pitää suhtautua vakavasti. Siinä mielessä tämä 250 000 euron lisäys on äärimmäisen tärkeä, koska se nimenomaan kohdistetaan näiden petojen etsimiseen ja heidän tavoittamiseen ja kiinnisaamiseen.

Joidenkin arvioiden mukaan kuitenkin vain yksi kymmenestä seksuaalirikoksesta tulee ilmi, niin eikö nyt, jos koskaan, olisi aika enemmän määrin panostaa näihin ennaltaehkäiseviin ja konkreettisiin toimenpiteisiin? Esimerkiksi useissa Euroopan maissa lasten ja nuorten suosimilla nettifoorumeilla on tällainen turvanappi, jota lapset voivat painaa ja saavat siitä suoran yhteyden johonkin poliisiin, joka ottaa tämän nettiliikenteen seurantaan ja saa sillä tavallaan ehkäistyä näitä tilanteita. Viisi vuotta sitten yksistään Britanniassa noin 800 tällaista nettihyväksikäyttötapausta pystyttiin ennaltaehkäisemään tämmöisten riipien toimintojen johdosta, joten kysyn ministeriltä: [Puhemies koputtaa] olisiko Suomessakin aika siirtyä pikkaisen askel eteenpäin ja panostaa enemmän tähän ennaltaehkäisevään työhön?

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ministeri Mykkänen, vastauspuheenvuoro 3 minuuttia, olkaa hyvä.

17.54 Sisäministeri Kai Mykkänen: Arvoisa puhemies! Kiitos, että tässä moni puuttui erityisesti huumeongelman hoitamiseen. Se on todella keskeinen asia. Hyvä, että se viesti tulee täältä laajapohjaisesti, erityisesti myös nuorten osalta. Onneksi alkoholinkäyttö on vastaavasti nuorissa ikäluokissa toki selvästi alentunut 20 vuoden takaisesta, mutta tämä on monella tavalla vielä vaarallisempi ilmiö. Ja tässä suhteessa vielä herätän keskustelua

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

myös siitä, että yksi puoli on se, että meillä, valtiolla, on yhtenäinen ja selkeä viesti. Nyt meillä on ollut vähän sitäkin haastetta, että on ollut tutkimuslaitoksia, jotka ovat esittäneet toisenlaisia näkemyksiä huumeiden sallimisesta, ja tähän pyritään muun muassa tällä pyöreällä pöydällä nyt tarttumaan, kun STM:n ja OM:n kanssa ollaan liikkeellä.

Kohdehenkilöistä edustaja Savio sanoi, että meillä on turvattomuus vain lisääntynyt viime vuosina, niin kuitenkin ensinnäkin täytyy tietysti katsoa myöskin tämmöinen realismi ahdistavien ja huolta herättävien ilmiöiden keskellä, että jos katsotaan taaksepäin, niin meillä on kuitenkin 80-luvun lopulta henkikirikosten määrä puolittunut, meillä on viimeisen 10 vuoden aikana itse asiassa tieliikenteessä tapahtuvien kuolemaan johtavien onnettomuuksien määrä merkittävästi laskenut, meillä on kuitenkin itse asiassa turvallisempi maa kuin mitä meillä on ollut yhdelläkään aiemmalla vuosikymmenellä. Lopulta siis sinänsä turvallistahan täällä on, ja ihmiset myös näin kokevat, kun poliisibarometrissa kysytään. Totta kai tässä eletään tältä osin eri maailmassa kuin edellisillä vuosikymmenillä, mutta itse asiassa terrorismin puolella kohdehenkilöiden määrän kasvu on onneksi nyt taittunut viime vuodesta tähän vuoteen, jos katsotaan sitä aikaisempia vuosia. Eli tässä ei sinänsä nyt voi väittää, että me olemme ihan turmioon juuri tällä tiellä menossa.

Ja kun kysytään — täällä useampikin kysyi — miten maahanmuuttoon vastataan, niin vielä toistan, että paitsi kansalliset toimet, niin kyllä me toivottavasti viimeistään ensi Euroopan komission aikana ja Suomen puheenjohtajuuskauden siivittämänä löydämme ratkaisun, jolla työnnetään turvapaikanhaku ulkorajoille. Kun meillä on yhteinen talo, josta on sisäovet poistettu, niitä on hankala palauttaa, niin kyllä ne vieraat pitäisi tarkistaa ulkovoivella. Tämä on keskeinen kysymys, joka ei tällä budjetilla sinänsä varmistu.

Edustaja Kari täällä useaan kertaan viittasi parlamentaariseen luonteeseen resursseissa, ja ymmärrän ajatuksen, ja se varmasti olisi turvallisuusviranomaisten työn kannalta järkevää, että meillä olisi tätä kautta myöskin laaja yhteisymmärrys. Toki on aina korkea kynnyks siirtää jokin asia, sen resurssointi parlamentaariseen työhön, koska monella muullakin alueella, vaikkapa STM:ssä tai OKM:ssä, voisi esittää perusteita, että pitkäjänteinen kehittäminen vaatii samaa. Mutta oleellista on se, että hallitusten pitää pystyä kehysmenettelyiden kautta — kuten kyllä tässäkin nyt on onneksi viime vuoden kevään kehuksesta lähtien tehty, etteivät ne aivan lisätalousarvioiden varassa ole olleet — vielä pitkäjänteisemmin vähintään vaalikauden mittaisesti näyttämään, että nyt kasvetaan, ja sitten pystytään koulut laittamaan sen mukaiseen tilanteeseen ja niin edelleen.

Täällä oli mielenkiintoisia yksittäisiä ajatuksia, esimerkiksi edustaja Eestilän nostamat liikennevalvonnan huomautuskirjeet. Jos todella on niin, että näin paljon kuluja tulee, niin silloin siinä on selvä priorisointikysymys. Samoin edustaja Niikon turvanappikysymys täytyy selvittää, että onko tämä ollut jo esillä, ja tarpeelliselta kuulostaa.

Kadonneista turvapaikanhakijoista täällä ainakin edustajat Reijonen, Kiuru, Pakkanen olivat huolestuneita. Varmaan me kaikki. Sinänsä suurin osa tähän asti kadonneista, itse asiassa 7 000:sta turvapaikkajärjestelmästä viimeisen kolmen vuoden aikana kadonneista on edennyt Saksaan tai Ruotsiin, koska me olemme saaneet heistä jo pelkästään sieltä 5 000 palautuspyyntöä. Tosin niistä hyvin harva on toimeenpantu, mutta suurin osa valuu muualle. Mutta on selvää, että jos meillä nyt on arviolta 2 000—4 000 laittomasti maassa olevaa, niin se voi hyvin tuplaantua ensi vuonna, jos emme pysty voimakkaisiin toimiin, joihin tässä kyllä nyt myöskin varaudutaan, niin kuin olen toistanut.

Kiitos tästä taustatuesta tärkeille teemoille. Tätä työtä kyllä näissä asioissa tehdään koko ajan.

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Mennään puhujalistaan.

17.58 **Aila Paloniemi kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Täällä on myös lapsen etu ja lapset nousseet keskusteluissa ihan hienosti esille. Tuon yhden näkökulman vielä tähän keskusteluun.

Elinkeinokoordinaattori tuolta eräästä pienestä kunnasta otti minuun yhteyttä, ja hänen asiansa oli varsin riipaiseva. Hän auttaa työssään maahanmuuttajia ja erityisesti pakolais-taustaisia henkilöitä työllisyys- ja työlupa-asioissa. Tämän koordinaattorin tietoon on tullut pakolaistaustainen perhe, jota suku ja uskonnollisesti suuntautuneet saman maan kansalaiset painostavat. Asia, jossa he painostavat, koskee pienen tyttölapsen silpomista. Perhe ei halua toteuttaa lapsensa silpomista ja painostuksesta huolimatta on siitä kieltäytynyt. Ja nyt siellä pelätään kovasti, ja on todennäköistä, että perhe palautetaan Irakiin. Palautuksen jälkeen tytön silpominen toteutetaan hyvin todennäköisesti, näin tämä koordinaattori viestittää. Ja hän kysyy, mitä tällaisessa tapauksessa voi tehdä.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Annan välivastauspuheenvuoron edustaja Pirttilahdelle. Olin itse merkinnyt puheenne pidetyksi.

17.59 **Arto Pirttilahti kesk** (vastauspuheenvuoro): Kiitos lämpimästi, arvoisa rouva puhemies, tästä mahdollisuudesta! Todellakin, Porat eli poliisien rakenneuudistukset ovat siirtäneet maakuntien reuna-alueilta resursseja keskuskaupunkeihin, ja tietenkin on eroa näissä poliisilaitoksissa.

Esimerkiksi meillä Mänttä-Vilppulassa on ihan laillinen poliisiasema, mutta siellä ei ole yhtään poliisia tällä hetkellä. Eli olen iloinen siitä, jos näistä rahoista nyt saataisiin partio tai kaksi tai tutkija sinne. On aika merkittävää, että edes seutukaupungeissa olisi tällainen. Meillä on tällä hetkellä huume- ja omaisuusrikosten määrä noussut ja ihmisten kynnyksilmoittaa näitä rikoksia on myös tullut korkeammaksi, koska poliisi ei ole tavoitettavissa.

Lisäksi siellä on WhatsApp-ryhmiä tai vastaavia ryhmiä muodostunut rikollisten kesken, niin että tiedetään, missä poliisit ovat sillä hetkellä.

Yhdyn tässä Senaatti-kiinteistöjen osalta muun muassa edustajiin Pylväs, Paatero, Ronkainen, niin edelleen, siinä, että saadaanko siihen jonkinlaista rotia. Mielestäni tämä olisi valtioneuvoston keskinäinen keskustelu usealla toimialalla, että nämä meidän nyt antamat rahat eivät valuisi todellakin sinne vuokriin.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Sitten puhujalistaan.

18.01 **Päivi Räsänen kd:** Arvoisa rouva puhemies! Täällä on käyty hyvää keskustelua huumeista. Täytyy todeta, että on ollut aika hämmäntävää, kun Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen taholta on tullut varsin korkealta taholta ehdotuksia ja esityksiä huumeiden käytön rangaistavuudesta luopumiseksi, mikä kuitenkin myös poliisin näkökulmasta olisi aika onneton ratkaisu, koska se vaikeuttaisi huumerikosten tutkintaa ja samalla kyllä antaisi, tahdottiinpa tai ei, viestin siitä, että jollakin tavalla lainsäätäjä hyväksyisi huumeiden käytön.

Toinen asia, johon haluan kiinnittää huomiota, on se, kun, te, ministeri, ihan avauspuheenvuorossa totesitte, että tarvitaan useiden viranomaisten yhteistyötä esimerkiksi hyväksikäyttövyyhtien selvittämiseksi. Nythän me olemme joutuneet seuraamaan tätä Oulun hy-

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

väksikäyttövyöhyhtiä, jossa epäillään maahanmuuttajataustaisia henkilöitä tekijöiksi ja joihin liittyy aika järkyttäviä piirteitä. Olisin kiinnostunut kuulemaan, joko voidaan joitakin johtopäätöksiä vetää näistä Oulun tapahtumista ja ennen muuta tästä viranomaisten yhteistyöstä. Toki tällaiset useiden kuukausien aikana jatkuneet rikokset herättävät myös sen kysymyksen, olisiko voitu jo aiemmin jollakin tavalla päästä kiinni näihin tilanteisiin nimenomaan tällä paremmalla viranomaisten yhteistyöllä.

18.03 Pertti Hakanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Täällä debatissa on käyty hyvää keskustelua ja äärimmäisen tärkeitä asioita on nostettu esille.

Vielä tuohon poliisien lukumäärään: Nyt on tämä poliisien vähenemä saatu pysäytettyä, ja se on äärimmäisen tärkeä viesti nyt myöskin kansalle. Määrärahalisäykseen, mikä on nyt ensi vuoden budjetissa tähän harvaan asutun alueen tavoitettavuuteen — myöskin niin, että se turvallisuudentunne tulisi paremmaksi, kun ollaan vähän taajamamerkkiä kauempana ja ollaan niitten pitkien etäisyyksien äärellä — meidän kyllä täytyy panostaa merkittävästi tulevaisuudessa varmaan vielä lisääkin, jotta se arkiturvallisuuden taso tulisi säilymään vähintään tällä tasolla. On nimenomaan just niin, mitä edustaja Anttilakin täällä peräänkuulutti, että niiden vasteaikojen pitäisi olla läheisyysperiaatteen mukaisesti kuitenkin jollakin aikavälillä, etteivät ne poliisit olisi niin sanotusti hukan tiellä silloin, kun niitä tarvitaan. Edustaja Hakkaraisen esimerkkejä en nyt tässä rupea kertaamaan, mutta toivoisin, että ne vasteajat olisivat oikeasti sitten myöskin sellaiset, että kansan arkiturvallisuus säilyisi. Tässä kysynkin vielä ministeriltä: onko tässä myöskin nyt sitten tämän lisämäärärahan suhteen, mikä täällä on ensi vuodelle, jatkoajatusta niin, että tämän kokoluokan rahaa tarvittaisiin myöskin tulevina vuosina, jotta voitaisiin sitten tuo ensi vuoden tilanne pystyä stabiloimaan?

Käytin debattipuheenvuoron myöskin tästä laajemmasta turvallisuusympäristöstä, toin ajatuksiani vähän julki, ja kertaan vielä niitä vähän tässä, kun en saanut ministeriltä vastausta ihan siihen kysymykseen, että millä tavalla me olemme tämän teknologian edellä kulkeneet niin, että me voimme huomioida sen tuomat uhkat mutta myöskin sen mahdollisuuden sillä tavalla, että myöskin meidän virkavallan toiminta muuttuu kaiken aikaa. Sitä teknologian kehityksen edellä kulkemista minä kysyin ministeriltä ja toivoisin siihen vastausta.

Lisäksi sitten on vielä lentokenttien turvallisuus, ja nythän myöskin Helsinki-Vantaalle tuodaan lisämäärärahaa muun muassa 20 rajavartijan palkkaamiseen ja 50 uuden kouluttamiseen. Se on kyllä ihan tosiasia, että kun matkailu lisääntyy myöskin tänne arktiseen pohjoiseen, niin me tarvitsemme heitä lisää turvallisuuden kautta, mutta kun mennään myöskin tuonne itärajalle, niin se on tosiasia, että myöskin sinne on pystytty palkkaamaan nyt rajavartijoita lisää tämän määrärahan myötä, mutta sen sujuvoittamisen pitäisi myöskin olla vielä nykyistä parempaa. Meillä on siellä äärimmäisen hyvä, asiantunteva, osaava ja ammattitaitoinen virkahenkilöstö, mutta se jollain tavalla ei aina kulje niin, että se toiminta olisi niin sanotusti sujuvaa. Totta kai se on sitten siellä itärajan toisellakin puolella vastassa se toinen tullimies, ja sitten tulee sellaiset omanlaiset hidastuneisuudet, mihinkä me emme pysty mitään vaikuttamaan, mutta kuitenkin kun aika usein kulkee siellä, niin huomaa sen, että se meidänkin toiminta voisi olla vielä johdonmukaisempaa.

18.06 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kolmeen asiaan ajattelin kiinnittää vielä huomiota.

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

Ensimmäinen on tämä Rajavartiolaitoksen tilanne. On hyvä, että virkoja on saatu lisää. Ne toki keskittyvät pitkälti tuonne isoille rajanylityspaikoille, kuten Helsingin lentoasemalle tai satamiin, mutta ne muutamat virat, mitkä on saatu vihreälle rajalle, ovat totta kai kaikki tervetulleita. Kuten ministeri tietää ja on hyvin edistänyt tätä poliisin ja Rajan ja Tullin välistä yhteistyötä, niin se on todella voimavara maaseutukunnissa, pitkien välimatkojen maaseutukunnissa, jossa lähimpään poliisiin hädän hetkellä saattaa olla 150 kilometriä. Se on käytännössä lähes kaksi tuntia ennen kuin poliisi on paikalla, mutta monesti, esimerkiksi kotikunnassani Ilomantsissa, rajavartijat ovat jatkuvasti paikalla, kun siellä kuitenkin moni heistä asuu.

Toivoisin, arvoisa ministeri, ja kysynkin teiltä, onko mahdollista, että vihreälle rajalle saataisiin vielä muutamia virkoja lisää, että pystyttäisiin todellakin turvaamaan väestön turvallisuuden tarve, koska se on aito. Sielläkin edelleen on tilanteita ollut, että poliisi ei ole tullut sillä hetkellä, kun hätä on ollut suurin, ja sitten tunnin kahden päästä, jolloin poliisi tulee, niin kaikki on myöhäistä, jos jotain korjattavaa enää poliisilla siinä tilanteessa on. Tämän takia Rajavartiolaitos ja varsinkin vihreän rajan vartiointi on meille äärimmäisen tärkeä juttu, ja on äärimmäisen tärkeää, että valtion, viranomaisen, auto kulkee siellä pitkin teitä silloin tällöin ja näyttäytyy kylämaisemassa. Se luo turvallisuuden tunnetta aivan kuten täällä Helsingissäkin poliisit sitä turvallisuutta teille jokaiselle takaavat täällä. Tärkeitä asioita.

Toinen asia on sitten tämä Senaatti-kiinteistöjen systeemi tässä maassa. Olen siitä puhunut joka kerran, kun täällä eduskunnassa budjettia on käsitelty. Onhan aivan täysin järjetön homma, että jossakin Lapissa Rajavartiolaitos joutuu maksamaan Senaatti-kiinteistöille kylmän ulkovaraston vuokraa 22 euroa neliö. Sehän on, sanoisin melkein... Jos olisin juristi, niin varmasti rupeaisin tutkimaan, täyttääkö tuo petoksen tai jonkun muun tunnusmerkistön. Sehän on aivan rikosluontoinen vuokra kylmästä varastosta 22 euroa neliöltä. Ja sitä perustellaan sillä, että muka pitää olla markkinatasoiset hinnat. Oikea vuokrataso esimerkiksi Ilomantsin kirkonkylän keskustassa on reilusti alle kymppin. Ja niissä tiloissa Pohjois-Karjalan rajavartiosto on toiminut meillä erittäin oivallisesti, koska Senaatti-kiinteistöt ajoi vuokrillaan omista tiloistaan rajavartioston pois, mutta onneksi löytyi sitten se vanha ammattiopisto, joka on nyt ihan oivallinen tila, ja siinä on erittäin matalat vuokrat.

Ottakaa, arvoisa ministeri, siitä esimerkki, miten homma hoidetaan. Eiköhän lopeteta tämä Senaatti-kiinteistöjen terrori. Eihän se voi olla niin, että tuommoisia järjettömiä vuokria maksetaan, koska joka ainoa euro, mikä sieltä lähtee Senaatti-kiinteistöjen tilille, on pois toiminnasta, ja kun se on pois toiminnasta, niin me käymme tätä samaa keskustelua tällä harveneavalla porukalla siitä, mistä me saamme tälle toimijalle rahaa lisää. Olisi kyllä paras joululahja minulle, kun tämä saataisiin joskus kuntoon, tämä tällainen kiristysjärjestö lopetettaisiin kokonaan. Jos se jossakin toimii [Puhemies koputtaa], toimikoon, mutta älkää kokeilko sitä ainakaan maaseutukunnissa.

18.09 Juha Pylväs kesk: Arvoisa rouva puhemies! Muutama sana maahanmuuttoon liittyen.

Tässä budjetissa esitetään maahanmuuttoon määrärahoja pienennettävän yli 47 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2018. Toisaalta noin 4 000 uutta turvapaikkahakemusta arvioidaan ensi vuodelle tulevan. Turvapaikanhakijoita oli syyskuussa vastaanoton piirissä noin 11 000, ja ensi vuodelle määrän arvioidaan laskevan 6 300 henkilöön, elikkä tämä tur-

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

vapaikkakriisi alkaa olemaan aika lailla hallussa oleva asia. Nämä määrät ovat vähene-
mään päin.

Budjetissa on varattu varoja myös vapaaehtoiseen paluuseen vajaa 5 miljoonaa euroa, ja
tämä paluu on ollut kohtuu hyvin onnistunutta. 80 prosenttia näistä vapaaehtoisista paluis-
ta on tapahtunut Irakiin, eliikkä suunta on ollut siinä mielessä onnistunut.

Ottaisin kantaa myös vastaanottojärjestelmästä katoaviin. Kannan saman huolen, mitä
täällä useampi edustaja toi jo esille: kuukausittain 1,1 prosenttia kirjoilla olevista henki-
löistä katoaa. Onhan tämä aika huolestuttava piirre, että järjestelmästä katoaa henkilöitä.
Sitä ei pitäisi tapahtua.

Kysyisin ministeri Mykkäselä vielä tuohon eurooppalaiseen maahanmuuttopolitiik-
kaan liittyen: Mainitsitte tuossa aiemmin vastauksessa, että turvapaikanhakija-asiat koete-
taan saada ulkorajoille siirrettyä. Onko EU:lla yhteistä tahtotilaa löytää tällainen maa-
hanmuuttolinja niin, että tähän tavoitteeseen päästään?

Sitten viimeisenä asiana: Suomikin kuuluu ulkorajoihin EU-kokonaisuudessa. Määrära-
hoja on varattu myös Rajavartiolaitokseen, lisää rajavartioiden palkkaamiseen. Riittääkö
tämä itärajan valvonnan vahvistamiseen niin, että tähän ulkorajavalvontaan kyetään vas-
taamaan siten kuin EU-alueella muuallakin?

18.12 **Juho Eerola ps:** Arvoisa rouva puhemies! Niin kuin tänään on kuultu, Suomessa on
hirmuisen vähän poliiseja, ylivoimaisesti vähiten per asukas Pohjoismaissa. Esimerkiksi
Ruotsissa on kaksi poliisia tuhatta asukasta kohden, kun Suomessa tämä luku on 1,3. Sat-
tumalta muuten samansuuntaiset luvut kuin näissä lapsiluvuissa, mitä syntyy. Se ei nyt si-
nänsä liity tähän, mutta tällainen sattuma.

Silti, tästä huolimatta Ruotsin poliisi on helisemässä esimerkiksi humanitäärisen maa-
hanmuuton aiheuttaman lähiöväkivallan, tuhotöiden ja terrorismiuhan alla, ja tähän liittyy
hyvin pitkälti myöskin seksuaalirikokset, mitkä ovat tiettyjen maahanmuuttajaryhmien
osalta huomattavasti yleisempiä kuin kantaväestön.

Miten, ministeri Mykkänen, on ajateltu puuttua tähän kehitykseen? Miten estetään tämä
Ruotsin kaltainen kehitys? Me olemme monessa suhteessa samassa pisteessä, missä Ruot-
sissa oltiin 20 vuotta sitten. Miten estetään, ettei 20 vuoden päästä meillä olla samassa ti-
lanteessa, jossa esimerkiksi moottoripyöräjengit ja tämän tällaiset näitä maassa laitto-
masti jo piileskeleviä henkilöitä rekrytoivat riveihinsä?

Tiedostaen Lähi-idän ja Afrikan väestönkasvun ja kaiken tämän tämä on oikeastaan lä-
hivuosikymmenten ylivoimaisesti isoin asia, mikä meillä on ratkaistavana, ratkaistiin se
sitten eurooppalaisella tasolla tai jos ei eurooppalaisella tasolla pystytä tätä ratkaisua teke-
mään, niin sitten se on tehtävä kansallisella tasolla, niin kuin monet Euroopan maat ovat
itse asiassa tehneet.

Sitten ihan toinen asia. Meillä EU-puheenjohtajuus koittaa hyvinkin pian, ja se tulee tar-
koittamaan sitä, että valtavat määrät poliiseja tarvitaan lähinnä täällä Helsingissä, missä
suurin osa näistä tapahtumista järjestetään. Maakuntien poliisit tulevat tänne Helsinkiin,
kun pitää katsoa, miten se Juncker kulkee. Mutta sitten samanaikaisesti muualla päin Suo-
mea poliisien määrä tilapäisesti vähenee ja sitten toisenlaiset Schengen-vieraat tulevat pa-
kettiautoineen käymään mökeillä, asunnoissa kesälomien aikaan ja näin. Onko tähän va-
rauduttu? Nyt on jo viitteitä siitä, että Baltian maista, lähinnä Itä-Euroopasta, tulee rosvo-
ja, rikollisia tänne Suomeen vapaitten rajojen yli. Kun ensi vuonna suurin osa poliiseista on

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

Helsingissä turvaamassa tämän eliitin kokouksia täällä, niin miten on tavallisen kansan turvallisuuden laita maakunnissa?

18.15 Laura Huhtasaari ps: Arvoisa puhemies! Jotain rajaa — tämä on perussuomalaisen vaaliteema. ”Jotain rajaa” tarkoittaa sitä, että mistään ei tule mitään ilman rajoja. Rajattomuus aiheuttaa kaaosta. Ja kun EU ei pysty tekemään yhteistä turvapaikkapolitiikkaa... No, EU ei edes halua vähentää sitä tulijamäärää tai siirtolaisuutta. Mutta oli sitten kyse yhteisestä taakanjaosta tai joistain muista projekteista, niin eivät ne onnistu. EU ei pysty valvomaan yhteisiä ulkorajojamme, meidän pitää tehdä se kansallisesti. Ja kun emme valvo rajoja, niin silloin rajat siirtyvät aina sisemmäksi. Tarvitsemme betoniporsaita. Joudumme lisäämään toisella tavalla turvallisuuttamme, koska emme saa pidettyä sitä ulkoveamme lukossa.

Kaikkein viimeisimmäksi keinoksi on otettu vihapuhepoliisit. Halutaan rajoittaa puhetta. Tällä tavalla me luomme pelon ilmapiiriä, jotta ihmiset eivät uskaltaisi arvostella maahanmuuton epäonnistuneita hedelmiä. Vihapuhepoliisi jahtaa netissä. Vihapuhepoliisi kutsuu ihmisiä kuulusteluihin. Vihapuhepoliisi kutsuu ihan tavallisia ihmisiä kuulusteluihin siitä, että he ovat suuttuneet epäonnistuneesta maahanmuuttopolitiikasta.

Kun paljastuu lastenraiskauksia, niin mitä tapahtuu? Poliitikot vähän pahoittelevat, mutta sen jälkeen alkaa keskustelu vihapuheesta, äärioikeistosta, ja myös perussuomalaiset haukutaan. Miksi me emme halua puolustaa suomalaisia? Miksi meidän päättäjämme, miksi meidän pääministerimme ja sisäministerimme eivät sano, että suomalaisten turvallisuus tulee aina ensin ja me pistämme suomalaisten turvallisuuden kaiken edelle? Ja jos emme me sitä sano ja me sitä tee, niin ei sitä kukaan muukaan tee.

Perussuomalaisten mielestä turvapaikkaprosessi pitää keskittää sellaiseen paikkaan, jossa nämä ihmiset eivät pääse uhkaamaan suomalaisten turvallisuutta, varsinkaan kielteisen päätöksen jälkeen. Norjalla ja Tanskalla on suunnitelmat valmiina, että mikäli esimerkiksi vuoden 2015 tilanne toistuu, niin he eivät ota rajalla ihmisiä vastaan. Suomella ei ole tällaisia valmiussuunnitelmia. Lähinnä keskustelemme siitä, kuinka hyvin voimme kestitä tänne saapuvia ihmisiä. Tanska lähettää saarille kielteisen päätöksen saaneet turvapaikanhakijat ja karkotettavaksi tarkoitetut rikolliset. Miksi me emme tee jotain vastaavaa? Esimerkiksi jos ottaisimme nämä kielteisen päätöksen saaneet turvapaikanhakijat säilöön — varsinkin heidät, jotka eivät vapaaehtoisesti halua palata — niin tämä voisi antaa heille motivaatiota, jos sieltä olisi vain yksi tie ulos, omaan kotiinsa.

Me voisimme myös käännä tulijat rajalla. Me kaikki tiedämme, että seitsemän turvallisen maan läpi tulleet turvapaikanhakijat eivät ole olleet vähään aikaan vaarassa. Myöskään Ruotsi ei ole sellainen maa, josta tulisi hakea turvapaikkaa Suomesta: Ruotsi on turvallinen maa. Tällä tavalla me säästäisimme paljon resursseja, poliisien resursseja, rahaa, ja ennen kaikkea tekisimme isänmaallista politiikkaa — koska perussuomalaisille suomalaisten turvallisuus tulee aina ensin.

18.19 Kari Kulmala sin: Arvoisa rouva puhemies! Pidän erittäin hyvänä, että olemme saaneet viime vuosina poliisin rahoitusta lisättyä. Olemme vielä kuitenkin kaukana muista Pohjoismaista niin rahoituksen kuin henkilöstön suhteen. Pelkkiä lämpöisiä puheita ja pään nyökyttelyä asian puolesta kyllä tässäkin salissa riittää. Vaikka rahoitusta nyt lisätään monella saralla, poliisin mahdollisuus varautua ennakoimattomiin muutoksiin on heikentynyt. Mielestäni poliisihallinnon rahoitus tulisi hyväksyä hallituskausittain hallitusneu-

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

votteluissa eikä joka vuosi talousarviota hyväksyttäessä. Vain tällä tavoin poliisi voisi rauhassa suorittaa sille kuuluvaa tehtäväänsä, jota kukaan muu ei tee.

Poliisin toimintavaste on joillakin alueilla todella heikko, ainakin sen mielestä, joka poliisia kaipaa. Toimintavaste ja kyky reagoida äkillisiin tilanteisiin on suoraan verrannollinen poliisien määrään, eikä operatiivisilla toimilla voida vastata asetettuihin tavoitteisiin koko maassa. On hyvä, että olemme nyt pystyneet pysäyttämään poliisien määrän vähene-
misen, mutta paljon on tekemistä, että saamme poliisien määrän nostettua lähelle 8 000:ta, kuten haluavat monet edustajatkin tässä salissa.

Sinisten tavoite on 8 000 poliisimiestä. Nykyisellä kehystasolla poliisien määrä väheni si 6 650 henkilöön jo vuoteen 2022 mennessä. Pidän sitä katastrofina, mikäli se toteutuu. Se ei ole ainakaan rehellisen kansalaisen edun mukaista eikä tavoite. Pidän myös ihmeellisenä niitä laskelmia, että jos 340 poliisia vuosittain poliisikoulusta valmistuu ja noin 300 samaan aikaan jää eläkkeelle, niin miten saamme ja missä ajassa nostettua sen poliisimäärän 8 000:een. Ei ainakaan minun laskuopilla vähintään 20 vuoteen.

Poliisikoulutuksen voi aloittaa vuosittain 400 uutta opiskelijaa. On selvää, että kaikki paikat tulee saada täytettyä, mutta kriteerien tulee olla samat kaikille laadusta tinkimättä, olipa hakija ulkomaalainen tai suomalainen. Joitain osa-alueita voidaan toki koulutuksen aikana täydentää. Erittäin tärkeänä näen opintososiaalisten etuuksien palauttamisen poliisiopiskelijoille. Se lisää alanvaihdon houkuttelevuutta myös iäkkäämpien opiskelijoiden osalta.

Pidän tärkeänä, että 300 000 euroa kohdistetaan jatkossakin ulkomaalaisvalvontaan kadonneiden henkilöiden tavoittamiseksi, 250 000 euroa lasten nettihyväksikäytön ennaltaehkäisyyn sekä 220 000 euroa poliisilaitosten koulupoliisitoiminnan turvaamiseen ja kehittämiseen. Tokikaan tämä 220 000, kun jaetaan kaikille poliisilaitoksille, ei ole juuri mitään.

Arvoisa rouva puhemies! En pidä Rajavartioston rahoitustilannetta järkevänä. Toivon, että siihen tehdään muutos heti seuraavassa lisätalousarviossa. Esimerkiksi älykkäät rajat-hankekokonaisuus tarvitsee huomattavasti enemmän rahaa. Rajavartijaa ei rajoillamme jatkossakaan korvaa elektroniikka, mutta on osa rajavalvontaa.

Pelastustoimen toimintamenoihin esitetään vähemmän rahaa kuin tälle vuodelle. Näistä rahoista rahoitetaan muun muassa Pelastusopiston toiminta ja pelastustoimen valtakunnallinen kehittäminen. Hieman ahdinkoa tulee 500 000 euron rahoituksesta, jolla saadaan koulutettua hätäkeskuspäivystäjiä lisää. Pidän erinomaisena, että palomiesten työturvallisuus ja työterveys huomioidaan jatkossa nykyistä paremmin. Tutkimushankkeeseen palomiesten työturvallisuuden ja toiminnan ja terveyden edistämiseksi metsäpaloissa esitetään 300 000 euroa. Myös pelastustoimen toteuttaman Suomen ja Venäjän lähialueyhteistyön jatkamiseen ja kehittämiseen esitetään 100 000 euroa. Tämähän on toimintaa, joka perustuu jo 1990-luvulla tehtyyn sopimukseen Venäjän kanssa. Rahoituskanavat tähän tärkeään toimintaan ovat muuttuneet viime vuosien aikana.

Sitten hieman poliisiasiaa vielä tähän lopuksi. Tänään on ollut herkistävää kuulla, kuinka jokainen puolue on toivonut poliisien määrää ja poliisien suorittamaa valvontaa lisää. Mutta silloin, kun se kohdalle sattuu, niin silloin se tietenkään ei ole hyvä asia. Viime vaalikaudella lakkautettiin muun muassa liikkuva poliisi. Samalla lakkautettiin tehokas raskaan liikenteen valvonta. Nyt sitä kaivataan lisää. Tässä on minulla lista kädessä niistä henkilöistä, jotka lakkauttivat liikkuvan poliisin, ja tässäkin salissa osa teistä on paikalla. [Ju-

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

ho Eerola: Lue ääneen!] — Minä voin lukea jossain vaiheessa tämän ääneen, mutta minulla on valitettavasti enää 5 sekuntia aikaa. Ehkä ensi kerralla.

18.24 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa rouva puhemies! On todellakin hieno asia, että poliisin määrärahoja on lisätty ja poliisin resursseja on myös osaltaan lisätty. Tämä harvaan asutun alueen 3,3 miljoonan lisäys on hieno asia, se että sinne saadaan noin 60 uutta poliisivirkkaa.

Todellakin, mitä tulee näihin seutukaupunkeihin ja niissä olevaan harva-asutusalueeseen, niin ehkä näissä poliisin laskelmissa ei ole huomioitu tätä niin sanottua vuoden vaihtelua. Kun ihmiset menevät kesäaikaan sinne maaseudulle järvien rannoille, niin esimerkiksi pienten kuntien ja pienten kylien väestö moninkertaistuu. Yhtä lailla ongelmat tulevat mukana sinne, millä tavalla sitten saavutetaan myös poliisit siellä, eli arjen turva muuttuu maaseutualueella. Ministeri sanoikin tässä, että autossa on nykyään paremmat tilat kuin asemalla, mutta jos se auto on siellä Tampereella ja 120 kilometrin päässä järven rannalla tapahtuu jotain, niin tietenkin aikaa menee näiden viiveaikojen mukaisesti. Eli haen tässä edelleen sitä, että varsinkin seutukaungeissa tulisi olla määrätty resurssit ja poliisin tulisi näkyä siellä omassa lähipiirissään.

Toinen asia on tämä Ankkuri-toiminta, mihinkä nyt osoitetaan 2,5 miljoonaa. Toisaalta se vaatii myös koulujen ja poliisin yhteistyötä ja vaatii sitä poliisin läheisyyttä. Se on erittäin hieno asia kaupunkiseuduilla mutta myös varsinkin haja-asutusalueilla, että yhteistyö poliisin kanssa on aktiivista jo nuoresta pitäen, ja tarkoitan sitä positiivisessa mielessä, ettemme me mene siihen. niin kuin tässä äsken mainittiin, että poliisin tapaaminen on negatiivinen asia, vaan se on positiivinen asia, että valvonta toimii. Näen sen erittäin hyvänä.

Mitä tulee tähän suunnitteluun, mistä tässä on puhuttu päivän mittaan, niin näen sen yhtä lailla niin, että meidän tulisi katsoa pitkäjänteisesti poliisin resurssien suunnittelua, ja mielestäni myös parlamentaarisisella tasolla, että yli vaalikausien voitaisiin myös tässä mennä yhtä lailla kuin liikenneinvestoinneissa ja monessa muussakin.

Lopuksi, arvoisa puhemies: Erittäin tärkeä panostus on resurssien lisääminen myös suojelupoliisiin nyt, kun myös sitten tiedustelulainsäädäntö saadaan oikealle tolalleen tässä, ja varmaan siihen tarvitaan resursseja. Sähköinen ympäristö ja myös sitten tämä turvallisuusympäristö muuttuvat monimuotoiseksi, digitaaliseksi, ja siihen, että me löydämme ne rikokset sieltä, tarvitaan resursseja. Kuten tuossa aikaisemmin mainitsinkin, rikollisilla on jo yhtä nopea tai ehkä parempikin sähköinen fasiliteetti erilaisiin toimintoihin kuin tällä hetkellä esimerkiksi viranomaisilla, ja toivotaan, että se turva löytyy myös sitten suojelupoliisin ja myös paikallispoliisien kautta, että näitä niin sanottuja rikollisryhmiä voidaan jo hyvissä ajoin karsia pois toiminnasta.

18.28 Pauli Kiuru kok: Arvoisa rouva puhemies! Vielä Häätäkeskuksen resursseista. Se on tässä useamman vuoden pyörinyt ja se on vähän semmoinen hallinnon lohko, joka ei niin hirveästi meinaa saada huomiota, koska se ei ihan välittömästi näy tässä ikään kuin iholla, mutta se näkyy siinä vaiheessa, kun sitä apua tarvitaan, ja sen avun pitää tulla nopeasti. Eräänlaisena alarajana on pidetty 600:aa henkilöä, nyt ollaan noin 585:ssä, ja hallinto- ja turvallisuusjaostossa kuulimme, että vuorotyöstä, kiireistä, vaativuudesta johtuen ongelmia on sairauspoissaolojen kanssa, jaksamisen kanssa, ja tämän takia hieman pyrimme helpottamaan tilannetta 500 000 euron lisäyksellä, mutta se nyt ei tietenkään ole pysy-

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

vä ratkaisu. Toivottavasti saamme tämän nyt sitten nousemaan 585:stä kuitenkin lähemmäksi 600:aa.

Sitten näihin palautusasioihin ja maahanmuuttoasioihin siitä näkökulmasta, että meillähän ei Irakin kanssa ole kahdenvälistä palautussopimusta. Ruotsilla se on, se ei valitettavasti heilläkään oikein toimi, mutta EU ja Irak ovat saaneet aikaan tämän PCA-sopimuksen. Tämähän nyt kuuluu enemmän ulkoministerin rooliin, mutta tietysti turvallisuuden näkökulmasta sisäministerille. Kysynkin sisäministeriltä: Miten tämä sopimus on teidän tietojenne mukaan lähtenyt toimimaan? Onko se lähtenyt toimimaan? Minkälaista apua siitä on saatu? Toinen näkökulmahan siihen liittyy sillä tavoin, että meillä on Bagdadissa suurlähetystötoimintaa nyt vireillä ja sillä pyritään auttamaan sitä, että saamme kyseisen maan viranomaisiin yhteyden ja nämä palautusasiatkin toimimaan. Onhan se tilanne sinänsä aika outo, että kansainvälinen apu ja Suomenkin apu kelpaa mutta oman maan kansalaiset eivät kelpaa, ja eihän se näin voi olla, vaan ehkä jopa jonkinlaista avun ehdollistamista täytyy olla mukana.

Ja edelleen, kysyn ympäristörikosten näkökulmasta — sitten ihan toiseen asiaan. Kun poliisi tutkii ympäristörikoksia, meillähän nyt kasvaa koko ajan ikään kuin paine siihen suuntaan, että tulee enemmän tätä ympäristöohjausta, ja se on ihan hyvä, mutta se myös johtaa taloudellisiin intresseihin toimijoilla, jotka toimivat jätteiden ja tämäläyppisten asioiden kanssa, tulee tämmöisiä lokapoikia ynnä muita. Onko poliisilla riittävästi resursseja ja osaamista ja tutkintavoimaa selvittää tämmöisiä vakavia ympäristörikoksia? Tähän liittyy merkittäviä taloudellisia arvoja ja myös harmaan talouden tuomia ongelmia, ja rehellisen yrittäjyyden asema tietysti kärsii siinä vaiheessa, jos joku välttelee lain kirjainta ja henkeä.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Sitten edustaja Semi, ja sen jälkeen ministerin vastaus.

18.30 Matti Semi vas: Arvoisa rouva puhemies! Kun seuraa tätä tilannetta hallituskauden alusta, mistä on lähdetty liikkeelle sen pakolaiskriisin jälkeen ja mitä meillä on tilanteita ollut, niin tämä Rajan ja poliisin ja miksei Tullinkin yhteistyö on erittäin hyvää ollut siinä vaiheessa. Rajaseudulta, ennen kaikkea tuolta Pohjois-Karjalasta oli semmoinen kevenys, kun jollakin reissulla kävin siellä, paikalliset ihmiset puhuivat, että heillä on kaikki yhdistetty tähän samaan laitokseen, että kun heillä Rajavartiolaitos tulee paikalle, siinä ovat poliisi, pelastuslaitos ja ensihoito samalla kerralla paikalla. Siihen nähden, kun miettii tätä tilannetta, tätä talousarviota, mikä on tehty, minusta on hyvä, että nyt on otettu rahaa myös harvaan asutulle alueelle, että sinne saadaan lisää viranomaisia ja poliiseja mukaan toimintaan. Tämä 3,3 miljoonan euron lisäys on erittäin hyvä asia, ja näkisin, että siinä pitäisi tiettyä jatkuvuuttakin olla, että nämä nimenomaan näillä harvaan asutuilla alueilla turvallisuus paranisi ja ilmapiiri tulisi paremmaksi. Tämmöinen järjestyksenvalvonta toimisi paljon paremmin siellä, eli minä näen sen yleisen järjestyksen ylläpitäjänä.

Mutta sitten asia, mistä olen todella huolissani, kuten edustaja Kiuru tuossa jo nosti esille, on tämä Häätäkeskuksen tilanne, resurssit, millä siellä tehdään töitä. Olen itse päässyt kuuntelemaan niitä puheluita, mitä sinne soitetaan, ja se on todella raskasta ja rankkaa työtä ohjata sitä toimintaa ja hoitaa siellä näitä soittajia oikealla tavalla toimimaan, että pysyvät auttamaan ihmisiä paikan päällä. Nyt tämä määrä, mikä siellä on, tietää sitä, että mitä tiukemmin tehdään töitä, sitä enemmän joudutaan rasituksen alla olemaan, ja se tuo tietysti

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

sairauspoissaoloja lisää, mikä taas lyö lisää painetta. Sitä jäin miettimään, missä vaiheessa tähän tehdään semmoinen jatkuva suunnitelma, että saadaan riittävät resurssit ja koulutus, että meillä tähän hätäkeskustoimintaan on riittävästi resursseja.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ministeri Mykkänen, vastauspuheenvuoro 3 minuuttia, olkaa hyvä.

18.33 Sisäministeri Kai Mykkänen: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin tässä useat edustajat vielä viittasivat Senaattiin, sen toimitiloihin ja kiinteistöihin. On totta, että olen kuullut saman tyyppisiä viestejä kuin täälläkin kerrottiin kohtuuttomista vuokrista Senaatin tiloissa verrattuna saman paikkakunnan yksityisiin. On se sitten Senaatin pilkkominen tai mikä tahansa ratkaisu, mutta tämmöisissä tilanteissa ei ole myöskään valtion kannalta järkevää ylläpitää, korjata vanhoja, kalliita tiloja Senaatin piikissä, jos alueella olisi muutoin järjestettävissä valtion toimitilojen vuokraus. Toivon, että tässä löydämme ratkaisun. Uskon, että seuraavan hallinnonalan esittelevä ministeri on samaa mieltä.

Tässä edustaja Paloniemi viittasi yhteen tärkeään yksityiskohtaan, jolla on laajempikin merkitys, nimittäin tähän silpomisten vastaiseen työhön. Tältä osin teemme hyvää yhteistyötä siinä, että ensi vuonna uuden tyyppinen, THL:n koordinoima kouluterveystarkastus kattaisi selvästi nykyistä laajemmin myös nämä aiheet. Tehdään montaa muutakin työtä, Ankkuri-tiimeissä, sosiaalityöntekijöiden ja lastensuojelutyön kanssa, ja tämä on sen takia laajemminkin merkittävää, että se on osa sitä nollatoleranssia, joka meidän täytyy tinkimättömästi pöydälle kattaa: että Suomessa ei tyttöjä, naisia seksuaalisesti eikä millään muullakaan tavalla kohdella toisella tavalla kuin täysvaltaisia muita ihmisiä. Ja se täytyy olla selvä viesti, ja tämä on osa myös sitä.

Edustaja Hakanen tässä jo toistamiseen viittasi myöskin teknisen valvonnan mahdollisuuksiin ja haasteisiin, ja sanon, että kyllä, tietysti jo tiedustelulainsäädännön toimeenpääntö lähtee siitä, että meillä on uudenlaisia mahdollisuuksia ennaltaehkäistä vakavia terroristirikoksia teknisen valvonnan kautta. Mutta sitten tullaan käytännössä myös siihen, että me olemme esimerkiksi satamiin nyt asentamassa rekisterikilpilukulaitteita, olen ollut siinä aloitteellinen, ja seuraava askel on kysymys kameravalvonnan, kaupunkikameroiden yhdistämisestä poliisin johtokeskuksiin. Tämä on, sanotaan esimerkiksi Oulussa, pitkällä, että kouluistakin saadaan nopeasti johtokeskuksiin kuva, kun jotain tapahtuu, mutta harvassa muussa paikassa. Ja se on yksi asia, mistä olen suurten kaupunkien turvallisuusjohtajia tapaamassa, ja tätä myöskin ikään kuin henkilötietokysymyksenä kehotan ja kannustan miettimään tarkkaan.

Tässä edustaja Räsänen viittasi esimerkiksi näiden Oulun raiskaustapausten johtopäätöksiin. Esitutinnan ollessa kesken en siihen sisältöön tarkemmin puutu, mutta juuri tässäkin tullaan viranomaisten yhteistyön osalta tiedonvaihdon kysymyksiin. Kuukausi sitten kun tuli esille ministeri Saarikon kanssa yhteistyömme tiedonvaihdon helpottamiseksi, niin tämä sali oli varsin kriittinen sen kannalta, voivatko lääkärit tai lastensuojelu tai sosiaalityöntekijät antaa nykyistä enemmän tietoja. Silloin tullaan juuri tähän tilanteeseen, että niillä olisi voitu estää tietynlaisia rikoksia ja tulevaisuudessa voitaisiin estää. Me olemme nyt käyneet hyvää dialogia myöskin Lääkäriliiton kanssa, ja minä toivon, että tätä katsotaan järkikysymyksenä, ei maalata uhkakuvia seinille ja revitellä suuntaan tai toiseen.

Hätäkeskusten osalta sanoisin, että nyt ollaan sitä kurssia laajentamassa: saadaan hie- man enemmän resursseja suoraan sinne päivystäjiksi. Tässä yksi tärkeä teema on muuten

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

hälytysten osalta se, että meillä on tekniikka tässäkin, edustaja Hakasen mainitsema tekniikka, joka tuo mahdollisuuksia sikäli että meillä on onneksi nyt jo puolella miljoonalla ihmisellä 112-sovellus — ja toivomus on, että vielä suurempi osa soitoista tulisi sen kautta — ja sen lisäksi, että pääsee läpi sinne, niin se toinen vaihe on se, kuinka nopeasti saa selkokieliset sijaintitiedot, henkilötiedot — ihminen on usein paniikissa, kun soittaa. Tämä on sellainen asia, jota me nyt yritämme valistamalla ja helpottamalla hoitaa, jolloin me saisimme sitä kautta myös esimerkiksi varoitusviestit kännyköihin laajemmin, kun on se sovellus olemassa. Älypuhelin osuus koko ajan kasvaa.

Täällä edustaja Huhtasaari viittasi maahanmuuttokysymyksiin jälleen kerran, ja vastasinkin niihin jo laajemmin, mutta sanoisin, että kyllä se EU onnistuisi ulkorajakeskuksissa sen ulko-oven vartioinnissa, jos eivät sen tyyppiset hyvin lyhytnäköiset näkemykset, joita valitettavasti minusta perussuomalaiset EU-politiikassa ovat edustaneet pitkäjänteisesti, estäisi sitä, että löydetään se yhteinen ratkaisu, jossa pysäytetään tulijat ulkorajoille, käsitellään siellä, ja ne, jotka tarvitsee suojelua, jaetaan eteenpäin, ja loput eivät pääse eteenpäin. Paljolti olen samaa mieltä, että sinne täytyy pysäyttää, siellä käsitellä, mutta yhteinen ratkaisu tässä tarvitaan.

Vihapuhetta toivottavasti ette todella puolusta, koska kyllä meillä tosiasia on se, että sellaisella vihan lietsomisella tämä asia vain pahenee. Missä nähdään, että joku lietsoo henkilöön hänen etnisen taustansa pohjalta kohdistuvaa vihaa, niihin poliisin täytyykin puuttua. Toivon, että sitä jatkossakin pystytään tekemään.

Valmiussuunnitelmat meillä kyllä on. Me emme ehkä julkista niitä ihan niin pitkälle kuin jotkut muut maat joidenkin lehtijuttujen perusteella. Sitten taas kun puhutaan vaikka Tanskan saariratkaisusta, niin siellä heidän suunnitelmassaanhan on lauttayhteys auki. Ei se ole pitkäjänteinen ratkaisu. Miltäs se saari näyttää 10 vuoden päästä, minkälaisia kielteisen päätöksen saaneita tulee käymään emämaan puolella, ja tällaisia kysymyksiä. Pahoin pelkään, että näihin ei Tanskan virkaveljillä ole vastauksia nyt, kun ei ole ollut viikko sittenkään. Me yritämme tehdä toimivia ratkaisuja, ei populistisia sellaisia. [Laura Huhtasaari pyytää vastauspuheenvuoroa]

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Olemme jo ylittäneet ajan, mutta annan vastauspuheenvuoron edustaja Huhtasaarelle.

18.38 **Laura Huhtasaari ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vakavasti ottaen te olette olleet vallassa. Vakavasti puhuen ja tosiasioista keskustellen sellaiset puolueet ovat olleet vallassa, jotka vastustavat toimivaa maahanmuuttopolitiikkaa. EU ei ole pystynyt vartioimaan ulkorajojaan, koska liberaalit maahanmuuttopuolueet ovat olleet vallassa. EU ei pystynyt jakamaan taakanjakomekanismia, koska jäsenvaltiot eivät siihen suostuneet, koska se ehdotus ei ollut alun perinkään hyvä, koska siinä ei haluttu edes vähentää siirtolaisten määrää.

Ja mitä tulee vihapuheeseen, niin luonnollisesti kaikki väkivaltaan yllyttäminen on lailla kielletty. Mutta haluaako sisäministeri luoda todellakin pelon ilmapiiriä ja estää kansalaisia arvostelemasta maahanmuuton epäonnistuneita vaikutuksia? Siitä tässä on kysymys, koska tällä hetkellä vihapuhepoliisi jahtaa tavallisia ihmisiä [Puhemies koputtaa] ja tuolla kaduilla ihmiset sanovat, että [Puhemies: Aika!] ei enää tiedä, mitä [Puhemies koputtaa] uskaltaa sanoa.

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Yleiskeskustelu ja pääluokan käsittely keskeytetään. Aika, mikä on tähän varattu, on jo ylitetty.

Yleiskeskustelu keskeytettiin kello 18.39.

Yleiskeskustelua jatkettiin kello 0.43.

Puhemies Paula Risikko: Nyt jatketaan aiemmin tänään keskeytynyttä yleiskeskustelua sisäministeriön hallinnonalan pääluokasta 26.

0.43 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa rouva puhemies! Jo debatissa kyselin tästä, mutta kun oli niin lyhyt aika, niin ajattelin, että jatkan.

Meillä on nettipoliisi asetettu vahtimaan hyvin tärkeätä tehtävää, että tämmöisiä vihapuheita ei tule, mutta kyllä se kohderyhmä on kantasuomalaiset. Minä olen saanut tappouhkauksia: natseilta yhden, siis uusnatseilta, ja muslimeilta varmaan toistakymmentä. Mutta jos minä arvostelen natseja millä tavalla tahansa netissä, luulen, että ei siitä kukaan sano mitään, mutta jos muslimeja heidän tekosistaan, niin kyllä nettipoliisi löytää sieltä pian. Kirjoitin aikanaan lauseen, jota Hesari käytti ja laitoin sen Facebookiin, niin minä sain siitä tuomion. Elikkä nettipoliisi on näissä asioissa hyvin tarkka.

Muutama muu epäkohta.

Edustaja Eestilä sanoi tuossa liikennepoliisin tarkkailusta. Muutaman kilometrin ylitys: heti tulee huomautus, neljä kilometriä, lappu käteen. Inhimillisistä erehdyksistä kyllä rangaistaan. Mutta on tämmöinen kuin massarikokset, joihin kuuluvat polkupyörävarkaudet ja tämmöiset pienemmät. Ne käsitellään suurina massoina. Poliisi ei ota edes niitä käsitteilyyn, vaikka se on tietoisesti tehty. Jos vanhukselta otetaan polkupyörä, niin se on aika arvokas suhteessa hänen tuloihinsa. Nämä unohdetaan, mutta tämmöisiin kyllä otetaan hyvin tarkka linja liikenteessä.

Otan vielä esimerkin. Ylikuormamaksuja annetaan häikäilemättä. Jopa 200 kilosta tukikuorman etuvaunussa saat sakon. Se on yksi tukki. Sen voi tehdä varmasti inhimillisen erehdyksen johdosta, mutta se voi johtaa kolmantena sakkona kahden kuukauden ajokieltoon, elinkeino pois.

Elikkä nämä epäkohdat näissä asioissa, todelliset harkitut rikokset, joita tehdään ihan harkiten, ne unohdetaan. Mutta inhimillisiin erehdyksiin puututaan ankaralla kädellä. Tätä minä ihmettelen, ja olisin mielelläni ministeriltä kysellyt sitä vielä.

0.46 Mika Niikko ps: Arvoisa rouva puhemies! Perussuomalaiset ehdottavat omassa vaihtoehtobudjetissaan selkeitä parannuksia Suomen turvallisuuteen. Kansalaisten turvallisuuden takaaminen on valtion ydintehtävä. Kaikki yhteiskunnan osa-alueet kärsivät, jos turvallisuus maassamme järkkyy. Kerron tässä muutamia esimerkkejä esityksistämme.

Poliisille haluaisimme lisätä 25 miljoonaa euroa, ja me haluamme, että poliisi pystyy enemmän käyttämään tutkinta-aikaa sellaisten rikosten selvittämiseen, mihin he eivät nytten pysty resursseja irrottamaan. On paljon niin sanottuja pimeitä rikoksia, joihin poliisit eivät käytä työaikaansa, koska resurssit eivät riitä, ja nämä rikokset ovat niitä, joissa tuomiot ovat niin pieniä, että siihen ei kannata panoksia heidän mielestään laittaa tai ei ole

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

mahdollista laittaa. Tämä kuitenkin antaa yhteiskuntaan sellaisen signaalin, että yhteiskunnassa selviää jopa vähän vakavammistakin rikoksista kuin koira veräjistä, koska poliisilla ei ole aikaa niitä tutkia.

Edellytämme myös sitä, että poliisien määrä nostetaan pysyvästi 7 500 poliisiin vuoteen 2025 mennessä. Tämä onnistuu siten, että poliisien koulutusmäärää pitää nostaa 400:sta nopeasti. Sen lisäksi me tarvitsemme muita helpotuksia poliisikoulutusjärjestelmään, kuten esimerkiksi kielivaatimuksen vähän helpottamista, jotta saadaan riittävästi korkeatasoisia kokeilaita koulutukseen.

Me edellytämme erityisesti myös, että panostetaan harmaan talouden torjuntaan varoja lisää. Myös verkkorikollisuuden tutkimiseen ja ehkäisemiseen sekä seksuaalirikosten torjuntaan on saatava lisää resursseja.

Arvoisa puhemies! Turvapaikanhakijoista aiheutuvia kokonaiskustannuksia ei ole vielä selvitetty. Perussuomalaiset ovat edellyttäneet pitkään, että hallitus selvittäisi ne ja julkaisisi ne viipymättä. Maahanmuuttopolitiikalta perussuomalaiset vaativat mittavuutta ja kustannussäästöjä. Edellytämme myös, että hallitus toteuttaa itse vuonna 2015 laatimansa ja hyväksymänsä turvapaikkapoliittisen ohjelmansa. Tähän ohjelmaan sisältyy muun muassa, että Suomi vaatii EU:ssa voimakkaasti toimivaa ulkorajavalvontaa, turvapaikan saaneelta henkilöltä vaaditaan omaa aktiivisuutta tukien saamisen edellytyksenä ja kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneille perustetaan palautuskeskuksia. Arvoisa hallitus, missä ne palautuskeskukset ovat? Miksi niitä ei ole vielä laitettu pystyyn? Tämä on nimitäin hallituksen omasta ohjelmasta. Ei olisi liikaa vaadittu, että hallitus toteuttaa niitä.

Vastaanotto-toiminnassa vastaanottoraha on alennettava sellaiselle tasolle, ettei se muodosta vetovoimatekijää tulla nimenomaan Suomeen. Korkea palvelutaso houkuttelee Suomeen niitä, jotka eivät edes tarvitse kansainvälistä suojelua, eikä se ole kenenkään etu.

Perussuomalaiset ehdottavat, että hallitus kehittää kotouttamisen seurantaan selkeät mittarit, kriteerit, enimmäiskeston ja muut tarvittavat välineet, jotta pystytään näkemään, mihin suuntaan ollaan menossa. Tätä tarvitaan, koska kotoutuminen on pitkälti epäonnistunutta.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset kyllä haluavat lisätä tähän maahanmuuttotoimintaan myös rahaa. Me haluaisimme lisätä 10 miljoonaa euroa tehostetun paluumuutto-ohjelman käyttöönottamiseksi. Edellytämme, että laittomasti maassa olevat henkilöt karkotetaan maasta ja heidän kunnalliset palvelunsa lakkautetaan. Mikäli karkotus ei onnistu, tulisi laittomasti maassa olevat henkilöt ottaa säilöön. Tämä olisi selkeä viesti niille henkilöille siitä, että Suomessa ei voi laittomasti oleskella.

Arvoisa puhemies! Aivan lopuksi vielä: Millään muulla puolueella ei ole varjobudjetissaan vastaavia euromääräisiä panostuksia Suomen turvallisuuteen kuin perussuomalaisilla. Toimenpiteistä puhumattakaan. Silti perussuomalaisten vaihtoehto ei ole kallis, päinvastoin. Kokonaisuudessaan ottaisimme ensi vuonna 170 miljoonaa euroa vähemmän velkaa kuin hallitus. Tämä jos mikä on isänmaallista politiikkaa.

0.51 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Myllykoski ei meinaa vaellella varjojen mailla vaan halusi viestittää ministerille, että kuten hänen puoluetoverinsa sanoi kolme sanaa, Venäjä, Venäjä, Venäjä, niin edustaja Myllykoski haluaa sanoa huumeet, huumeet, huumeet. Tämä problematiikka on räjähtänyt meidän käsiimme, ja olisin toivonut, että tässä keltaisessa kirjasessa olisi ollut jotakin tästä problematiikasta ja siitä laajasta mittakaavasta, missä tällä hetkellä olemme suomalaisessa yhteiskunnassa.

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

Minä toivoisin, että me voisimme valjastaa tähän maahan nettihuumekoiran. Tulenkin esittämään sitä, josko valtiovalta, tämä hallitus, jolla on hyviä näkemyksiä tulevaisuudenkin osalta, voisi nähdä sen, että viimeisissä lisätalousarvioissaan se voisi lisätä netin kautta kulkevan huumekaupan organisointiin vielä enemmän valvontaa. Meillä on nettipoliiseja, mutta nyt meillä tarvitsisi olla osaamista siihen, kun on nämä muutamat erityiset ohjelmapohjat meillä tuolla. Eli nykyään huumeita ei käydä ostamassa, huumeita tuodaan kotiin, sovitaan tapaamispaikkoja. Siellä ohjelmistossa on hinnat, laadut näkyvissä, ja sitä kautta kauppaa käydään varsinkin haja-asutusalueilla, jo ihan meidän kotikulmilla. Autoja on pysäköitynä mitä ihmeellisimmissä paikoissa, joissa ei missään tapauksessa luulisi kenenkään pysäköivän autoa. Se on tapaamispaikka. Heitetään lenkkikengät sinne risteykseen vihjeeksi, että mistä niitä sitten saa, sen ja sen kilometrin päästä ja niin edelleen. Se olisi tärkeätä.

Mutta toisena asiana olisin kysynyt ministeri Mykkäseltä — mutta puheenvuoroa en debattiin enää kerennyt saamaan — sitä, kuinka on arvioitu, että meillä riistansuojelutoimet, metsästäjät ja virkavalta, voisivat toteuttaa tätä suurpetohälytysten määrää siten, että meidän viranomaiset eli poliisit eivät olisi sidottuja niin paljon suurpetohavaintoihin. Eli heillä toimintaohjeena on, että käydään ainakin kaksi kertaa kattilan kansien kanssa niitä häätämässä, mahdollisesti sieltä lähiasutusalueelta, ja sitten sen jälkeen tulee se poistotoimenpide. Eli olisin kysynyt ministeriltä, mitä toimia yhdessä ympäristö-, maa- ja metsätalousministeriön [Puhemies koputtaa] ja sisäasiainministeriön kanssa tämän ongelman ratkaisemiseksi voitaisiin tehdä?

0.55 Ulla Parviainen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Valtiovarainvaliokunta on ansiokkaasti nostanut mietintöön koulupoliisin ja Ankkuri-toiminnan. 2,5 miljoonan euron määräraha poliisiin ennalta estävään toimintaan vuodelle 2019 on myönteinen asia. Ankkuri-toiminnassa toimitaan ennaltaehkäisevästi niin, että lasten ja nuorten elämäntilannetta pysytään kokonaisvaltaisesti parantamaan yhdessä poliisin, nuoriso- ja sosiaalityön sekä koulujen kanssa.

Minä olen saanut tehdä työtä peruskoulussa aikana, jolloin koulupoliisi oli säännöllinen vieras koululla. Koulu teki yhteistyötä poliisin kanssa laillisuus- ja turvallisuuskasvatuksessa. Koulupoliisi piti esimerkiksi liikennekasvatustunteja oppilaille ja antoi valistusta ja oli käytettävissä konsultointiin ja oli erittäin vahvana tukena oppilashuoltotyössä. Koulussa lapsi sai kohdata virkapuisen koulupoliisin silloin, kun ei ollut hätä. Tämä vahvisti lasten luottamusta poliisiin. Resurssien vähentyessä koulupoliisitoiminta on hiipunut, samoin poliisi peruskoulujen verkostotyössä. Poliisi saadaan todellakin paikalle usein vasta siinä vaiheessa, kun kriisi on jo kehittynyt. Olen sitä mieltä, että poliisin tekemä ennaltaehkäisevä työ on välttämätöntä. Toivon, että jatkossa voidaan palata vanhaan hyvään aikaan, jolloin poliisilla oli resursseja myös alakoululaisille suunnattuun koulupoliisitoimintaan ja peruskoulujen oppilashuoltotyöhön.

Puhemies Paula Risikko: Kiitoksia. Ja sitten edustaja Niikko, tuleeko loppuhuipennus?

0.56 Mika Niikko ps: Arvoisa puhemies! Oulussa turvapaikanhakijoiden lapsiin kohdistamat kuvottavat seksuaalirikokset ovat niin vakava asia, että jos nyt ei tehdä konkreettisempia päätöksiä, menee mielestäni eduskunnan uskottavuus kansan silmissä. Meidän tulisi antaa tästä talosta selkeä viesti kaikille pedofiileille ja muille seksuaalirikollisille, että

Budjetin alikohta PTK 133/2018 vp

rikos ei Suomessa kannata. Tämä ei vaadi meiltä mitään muuta kuin sitä perustyötä, mitä me tässä talossa teemme, eli lainsäädäntöä.

Meidän tulisi kiristää lainsäädäntöä muutamilta osin. Esimerkiksi meidän tulisi nostaa törkeiden rikosten tekijöiden rangaistuksien alarajoja sekä poistaa ensikertalaisuuspykälä. Se olisi selkeä viesti esimerkiksi seksuaalirikollisille, että tästä joutuu vastuuseen.

Toinen asia on tietenkin se, että jos on ulkomaalainen, niin hänethän tulisi ilman muuta karkottaa. Jos on kaksoiskansalaisuus, niin Suomen kansalaisuus pitää ottaa pois.

Kolmantena asiana, mistä yleensä ei tahdota tai uskalleta puhua, meidän tulisi lainsäädännössä kehittää myös polkua siihen suuntaan, että näille seksuaalirikollisille, jotka sekaantuvat lapsiin, tehtäisiin kemikaalinen kastraatio. Tällaista lainsäädäntöähän on joissain maissa, ei tämä ole mikään uusi keksintö, mutta sitä ei länsimaissa kovin helposti haluta edes pohtia.

Mielestäni näillä toimenpiteillä me saisimme selkeän viestin, että Suomessa lapset pitää jättää rauhaan.

Yleiskeskustelu päättyi ja pääluokan käsittely keskeytettiin.